

Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre
Møtested:	Rådhuset Formannskapssal, Trofors
Dato:	11.10.2024
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Befaring på Laksvollen og Stavassdalen. Klær etter været.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 16/24	Godkjenning av innkalling, saksliste og valg av underskrivere til protokoll		
ST 17/24	Referatsaker		
RS 1/24	Høring av kommuneplan for Vefsn kommune, arealdel 2024 - 2040		2024/5167
RS 2/24	Besøkssenter for Villaks i Grane kommune - støtteerklæring fra Lomsdal-Visten nasjonalpark		2024/6073
RS 3/24	Vedtak Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for Njaarken vaarjelimmedajve /Lomsdal-Visten nasjonalpark for uttak av never i Searvoesvuemie /Sørvassdalen i Vefsn kommune.		2013/3076
RS 4/24	Henvendelse om vei og bygninger på Sætra - Strauman landskapsvernområde og Lomsdal-Visten nasjonalpark - Sigmund Aarstrand		2024/7094
ST 18/24	Delegerte saker		
DS 10/24	Søknad om dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten Nasjonalpark - helikopterflygning og landing - uttransport av slakt - Ottar Simonsen		2024/4327
DS 11/24	Søknad om dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark utfrakt av felt elg Sørvassdalen i Vefsn - Eirik Svarstad		2023/31305
DS 12/24	Søknad om dispensasjon for motorferdsel, helikopter for uttransport av jaktutbytte fra Skjørlegda i Lomsdal-Visten nasjonalpark		2024/5857
DS 13/24	Søknad om dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark for landingstillatelse med helikopter i Strompdal i forbindelse med elgjakt.		2024/6005
DS 14/24	Søknad om dispensasjon fra verneforskrift, motorferdsel for uttransport av felt elg i Lomsdal-Visten nasjonalpark - Statskog SF		2014/1481
DS 15/24	Søknad om dispensasjon til motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten Nasjonalpark Langåsen jaktfelt - Jon Martin Flatås		2024/6076
DS 16/24	Søknad om dispensasjon fra verneforskrift helikopter til uttransport av elg - Lomsdal-Visten nasjonalpark i Skjørlegda jaktfelt - Sindre Karlsnes		2024/6276

DS 17/24	Søknad om dispensasjon for utflygning av elg fra Laksmarka i Lomsdal-Visten nasjonalpark		2022/5830
DS 18/24	Vedtak Søknad om dispensasjon for bruk av deler av Lomsdal-Visten nasjonalpark til løshundprøver på elg, Helgeland elghundklubb.		2024/6085
DS 19/24	Vedtak Søknad om dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark i forbindelse med restaurering av bolighus i Lislbørja.		2024/6376
DS 20/24	Vedtak - dispensasjon for helikoptertransport til Sørvassdalen - Lomsdal-Visten nasjonalpark - Steinar Kvandal	X	2017/5132
DS 21/24	Vedtak - Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for motorferdsel - helikopterflyging og landing i Lomsdal-Visten nasjonalpark		2020/3713
DS 22/24	Vedtak - søknad om dispensasjon fra verneforskrift for Lomsdal-Visten nasjonalpark for transport av varer og utstyr med helikopter til Sørvassdalen. Helgeland Museum		2013/3076
DS 23/24	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av helikopter til frakt av materiell og utstyr til Fjellgården og Sæterskarhytta i Vefsn kommune - Statskog		2023/29914
DS 24/24	Dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark, helikoptertransport av utstyr i Skjørlægda. Vefsn JFF		2018/7829
DS 25/24	SV: Behov for helikoptertransport		2024/5533
DS 26/24	Korrigerings av periode: Søknad om fornyet dispensasjon fra verneforskriften for motorferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark - Oladalens venner		2018/1313
ST 19/24	Klage - søknad om tillatelse til organisert ferdsel i Njaarken vaarjelimiedajve/Lomsdal-Visten nasjonalpark, løshundprøver på elg.		2024/6085
ST 20/24	Henvendelse fra Velfjord historielag om gjenreising av våningshuset i Lomsdalen		2022/6335
ST 21/24	Utnevning av representanter til Lakselvvassdraget utmarkslag		2015/3399
ST 22/24	Organisering av arbeidsutvalg og delegering av myndighet		2014/4059
ST 23/24	Delegering av myndighet til nasjonalparkforvalter		2014/4059
ST 24/24	Rådgivende utvalg for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimiedajve		2017/5491
ST 25/24	Nytt informasjonspunkt på E6, Svenningdal - Samarbeidsavtale mellom Grane		2024/6915

	nasjonalparkkommune, Lomsdal-Visten nasjonalpark og Børgefjell nasjonalpark	
ST 26/24	Henvendelse fra Stavassdalens venner om eierskap og driftsansvar for bro i Stavassdalen.	2024/7064
ST 27/24	Besøksforvaltning - Rullering av tiltaksplan i besøksstrategien for Njaarke/Lomsdal-Visten	2024/7081
ST 28/24	Gjennomgang av tiltak og prosjekter 2024 - restmidler	2022/7279
ST 29/24	Eventuelt	

ST 16/24 Godkjenning av innkalling, saksliste og valg av underskrivere til protokoll
ST 17/24 Referatsaker

STATSFORVALTEREN I NORDLAND LOMSDAL - VISTEN
NASJONALPARKSTYRE
Moloveien 10
8003 BODØ

Dato: 03.07.2024

Saksb: Knut Skorpen
Telefon: 918 86 941
Saknr:2022/10870-86
Deres ref:

Kommuneplanens arealdel til offentlig ettersyn

Formannskapet i Vefsn vedtok i sak 110/2024 å legge kommuneplanens arealdel 2024–2040 ut til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven [§ 11-14](#). Planens dokument er lagt ut under fanen «Høring/kunngjøring» på [Vefsn kommunes internettsider](#). Det gjelder

- 1) Planbestemmelser
- 2) Planbeskrivelse
- 3) Konsekvensutredning med risiko og sårbarhetsanalyse
- 4) Gjennomgang og vurdering av deltema reindrift
- 5) Konsekvensutredning snøscooterløyper
- 6) Konsultasjonsprotokoll
- 7) Saksframlegg og 8) Formannskapsvedtak

Plankart med foreslåtte arealformål og hensynssoner blir formidlet digitalt og kan sees her: <https://kommunekart.com/klient/vefsn/nyarealdel>. Brukeren må hake av for hvilke byggegrenser og hensynssoner som ønskes vist på kartet. Til hvert arealformål kan det være knyttet egne bestemmelser (planbestemmelsenes kap. 2 – 8). Til hensynssonene kan det være knyttet bestemmelser eller retningslinjer (planbestemmelsenes kap. 9).

Når feltet «Snøscooterløyper» er haket av, skal plankartet også vise godkjente snøscooterløyper og forslag til nye løyper for snøscooterkjøring. Denne kartfunksjonen har av ukjente grunner vært noe ustabil, men vi håper løypene vises på kartet gjennom hele høringsperioden. Vedtak om løypene vil bli fattet som egen sak, med hjemmel i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark [§ 4a](#).

Spørsmål om planbestemmelser, plankart eller hjelp til å forstå innholdet i planforslaget kan rettes til Vefsn kommune, plan og utvikling ved arealplanlegger Knut Skorpen (tlf. 951 84 591).

Merknader til planforslaget kan sendes Vefsn kommune via [eDialog](#), til epost post@vefsn.kommune.no eller postboks 560, 8651 Mosjøen innen 30. september.

Med hilsen

Knut Skorpen
arealplanlegger

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor ikke signert

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

GRANE KOMMUNE
Industriveien 2
8682 TROFORS

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/6073

Deres ref.

Dato 02.09.2024

Besøkssenter for Villaks i Grane kommune - støtteerklæring fra Lomsdal-Visten nasjonalpark

Arbeidsutvalget for Lomsdal-Visten nasjonalpark behandlet den 26. august sak om besøkssenter for Villaks i Grane kommune og ønsker å komme med følgende støtteerklæring:

Njaarken vaarjelimmiedajveraerie/Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre ønsker etablering av et besøkssenter for Villaks i Grane kommune velkommen.

Grane har status som nasjonalparkkommune, og har etablert et godt samarbeid med Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Dette samarbeidet kan videreutvikles og styrkes gjennom et besøkssenter. Det vil være en uvurderlig positiv styrke å få økt ressurs til formidlingsarbeid og da spesielt knyttet opp mot skoler, barn og unge. Samarbeidet om verdiene vil også styrkes for lokale aktører i regionen, museum og andre besøkssenter lengre sør og nord.

Lokalisering av besøkssenteret er planlagt på Laksvollen, like ved innfallsport til nasjonalparken og tett opp mot Nordlands største vassdrag, det nasjonale laksevassdraget Vefsna. Et autorisert besøkssenter skal også formidle informasjon om nasjonalparkene i området, øvrige verneområder og om andre besøkssentre og verdifull natur generelt.

Laksvollen åpner 01.11.2025 og vil bli en attraksjon i seg selv gjennom særegen arkitektur, nærhet til laksevassdrag, gode stoppeffekter og et godt tjeneste- og aktivitetstilbud på selve Laksvollen, men også rundt Laksvollen.

Et besøkssenter er en viktig arena for verneforvaltning til å nå publikum.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

STIFTELSEN HELGELAND MUSEUM
Sjøgata 23E
8656 MOSJØEN

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2013/3076

Deres ref.

Dato 25.06.2024

Vedtak Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for Njaarken vaarjelimmedajve /Lomsdal-Visten nasjonalpark for uttak av never i Searvoesvuemie /Sørvassdalen i Vefsn kommune.

Her kommer svar på deres søknad om å ta ut never og trevirke til restaurering av sør-samisk kulturminne i Njaarken vaarjelimmedajve / Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Vedtak:

Helgeland Museum, avd Vefsn, gis dispensasjon til løyping av never og uttak av bjørk for restaurering av sørsamisk derhvie-gåetie/husgamme i *Searvoesvuemie* i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- Løyping av never skal skje slik at basten ikke blir skadet
- Trær til reparasjon av byggets konstruksjon skal felles ved bakken

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Klage:

Dere kan klage på vedtaket. Klagen skrives til nasjonalparkstyret innen 3 uker etter dette vedtaket er mottatt.

Vedlegg:

1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND AVD BODØ
SNO

Postboks 1405 8002 BODØ

Arkivsaksnr: 2013/3076-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 14.06.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten	4/24	18.06.2024

**Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for Njaarken
vaarjelimmedajve /Lomsdal-Visten nasjonalpark for uttak av never i
Searvoesvuemie /Sørvassdalen i Vefsn kommune.**

Vedlegg:

- 1 Søknad om dispensasjon.pdf

Forvalters tilrådning

Helgeland Museum, avd Vefsn, gis dispensasjon til løyping av never og uttak av bjørk for restaurering av sørsamisk derhvie-gåetie/husgamme i *Searvoesvuemie* i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- Løyping av never skal skje slik at basten ikke blir skadet
- Trær til reparasjon av byggets konstruksjon skal felles ved bakken

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten - 18.06.2024

Behandling

Forvalters innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Helgeland Museum, avd Vefsn, gis dispensasjon til løyping av never og uttak av bjørk for restaurering av sørsamisk derhvie-gåetie/husgamme i *Searvoesvuemie* i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 og med følgende vilkår:

- Løyping av never skal skje slik at basten ikke blir skadet
- Trær til reparasjon av byggets konstruksjon skal felles ved bakken

Søknaden

Helgeland Museum, avd Vefsn, har i brev datert 13. juni søkt om å få løype never og ta ut bjørkeemner til restaurering av sørsamisk derhvie-gåetie/husgamme, fra før 1917 i *Searvoesvuemie* (Sørvassdal) i Vefsn kommune.

I samme søknad søkes det om å benytte helikopter for å transportere inn varer og utstyr til vedlikeholdet. Denne behandlingen tar kun for seg behovet for materialer til selve restaureringsarbeidet. Helikoptertransporten behandles av forvalter etter delegering fra styret.

Gippe og Gunnar Njarka satte på begynnelsen av 1900-tallet opp særegen husgamme ved Finnkotbekken i lia ovenfor Øvervatnet. Denne er antatt bygd i 1917 ut fra inskripsjon ved inngang. Til gammeplassen hørte det med ei tradisjonell *dearvie-gåetie* (torvgamme) og et *buvrie/boerne* (bur/oppbevaringssted) ved vatnet. Buret er antatt eldre enn husgamma, men noen sikker tidsangivelse finnes ikke. På slutten av 1990-tallet ble husgamma og buret restaurert av Vefsn Museum og Sijti Jarng. Museet står som eier av byggene.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Verneforskriftas § 3, punkt 4.1 sier at alle kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Punkt 4.2 sier videre at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner. I punkt 1.2 slås det fast at vedlikehold av bygninger som ikke medfører bruksendring er tillatt uten søknad.

All vegetasjon skal vernes mot skade og ødeleggelse etter verneforskriftens § 3, punkt 2.1. I forskriftas punkt 2.2, bokstavene e-g, slås det fast at dette likevel ikke er til hinder for uttak av materialer til tradisjonell samisk husflid, uttak av torv til vedlikehold av gammer og hytter i nasjonalparken eller reindriftas nødvendige uttak av bjørk for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerde og annet reindriftsutstyr. Flere av disse bestemmelsene ligger nært opptil søknaden fra Helgeland Museum, men slik forskrifta tolkes er det ikke hjemmel for uttak av bjørk og løyping av never. Søknaden må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriftas § 4.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke må stride mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Disse vilkårene er kumulative, det betyr at hvis begge vilkårene er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om det skal gis dispensasjon.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av saken

Kulturminner er vernet i nasjonalparken. Samiske kulturminner eldre enn 100 år er dessuten automatisk vernet. Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) ga i 2004 ut konsekvensanalyse for kulturminner og kulturmiljø (rapport 02/2004). I rapporten slås det fast at gammemiljøet i Sørvasdalen danner et viktig samisk kulturmiljø og at de er viktige å bevare.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Sørvasdalen er godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og verneplan for barskog (NINA utredning 6: 1-91) og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse samt fra www.naturbase.no. Buret ligger ved Øvervatnet, det sørligste vatnet i Sørvasdalen. I tillegg til boplassen etter Gippe og Gunnar Njarka er det to private hytter ved Øvervatnet, ei ved Nervatnet og ei ved Langvatnet. Statskog Fjelltjenesten har ei oppsynshytte ved Nervatnet og Vefsn Jeger og fiskeforening har ei utleiehytte ved Lavatnet. Det ligger også ei delvis forfalt gamle ved Gardsjordet.

Sørvasdalen er et avsidesliggende dalføre som strekker seg fra nordgrensen av nasjonalparken og sørover mot Fagerjordfjellet. Den er et grunt innsenket dalføre med overveiende fattig berggrunn og nøysom vegetasjon. Det er glissen furuskog av røsslyng-blokkbærtypen i dalbunnen med hovedsakelig småbregne- og blåbærgranskog i liene.

Det er registrert få rødlistearter eller signalarter knyttet til gammelskog i dalføret. Området har lokal verdi på grunn av dominansen av fattig og glissen fjellskog. Området

har en viss verdi som raste og hekkeområde for våtmarksfugl. Registreringer av storlom og tretåspett er av særlig verdi. Dette er arter som er kategorisert som nært truet i norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). Sørvassdalen er også registrert som hekkeområder for dverg- og jaktfalk. Jaktfalken er nært truet og i tilbakegang.

Sørvassdalen er et viktig beiteområde for rein.

Vi har stort sett god kunnskap om naturforholdene i Sørvassdalen. Naturmangfoldlovens § 9, «føre-var-prinsippet», skal derfor ikke brukes.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark ved Gårdsgjeldet oppleves Sørvassdalen som et lite påvirket område. Ut over hyttene og rester av gammel kulturmark, er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne rester etter hogster, men ut over en beskjeden hogst av ved til hytter strekker disse seg langt tilbake i tid.

Torbjørn Prytz har utarbeidet en tilstandsrapport for bygget i 2022, hvor det beskrives blant annet «*Bygget står nært bakken, og bærer preg av fukt og råte. Nordveggen, hvor en del av nevrå mangler er svilla råttene, og halvklovningene er råtne i nerkant.*» Planen er å gjenbruke en del materialer om mulig, men samtidig skaffe nye med dispensasjon fra verneforskriften. Planen er å utføre hele arbeidet med restaureringen i 2024.

Selve reparasjonen av buret er ikke søknadspliktig. Forskrifta åpner, som vist ovenfor, for uttak av materialer til tradisjonell samisk husflid, uttak av torv til vedlikehold av gammer og hytter og reindriftas nødvendige uttak av bjørk for vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerde og annet reindrifutsutstyr.

Det samiske kulturmiljøet i Sørvassdalen er spesielt og unikt på Helgeland. At det blir bevart og skånsomt vedlikeholdt og restaurert har vært ønske fra nasjonalparkstyret i kontakt med Helgeland Museum. Rent isolert hadde man kunnet kjøpe never og hogge emner utenfor nasjonalparken. Kulturmiljøet er også en del av verneformålet. I tidligere tider har man naturligvis brukt material der man har bygget.

Løyping av never dreper ikke bjørka. Der man har løypt never vil bjørka få et «arr» av nydannet svart bark som beskytter sårflaten. Dette er et kulturspor som tidligere var vanlig i skogene på Helgeland, men som vi i dag sjelden ser.

Det har tidligere vært gardsdrift i Sørvassdalen, derav navnet Gardsjorda. Hyttene ved Sørvatnan har løyve til å hogge ved på den gamle innmarka, som er i ferd med å gro igjen av bjørk. Gammel kulturmark er en av de mest artsrike naturtypene vi har, og er generelt truet av gjengroing. Det er ikke gjort botaniske undersøkelser på den gamle innmarka, og siden det er såpass lang tid siden det ble slått, er det nok få typiske slåttearter på enga. Det å holde området åpent er likevel positivt for landskapet og kulturhistorisk for å vise på at området har blitt slått i tidligere tider. Det foreslås ikke å stille krav til hvor stokker skal hentes, da man ofte er avhengig av å ha riktig bue for å få stokkene til å passe inn med de eksisterende stokkene.

Uttak av material og løyping av never vil føre til synlige spor i landskapet. Dette er en type tradisjonell bruk som likevel ikke bedømmes å forringe området, snarere til å øke forståelsen av kulturhistorien og gammel tids bruks påvirkning på landskapsbildet. Rødlistede laver finner vi først og fremst på rikbarkstrær som osp og selje. Et begrenset uttak av bjørk vil ikke ha negativ innvirkning på skogen som habitat for fugl og jordboende sopp og det vil ikke gi en samla belastning som går ut over det området kan bære.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Konklusjon

At kulturminner ødelegges eller forfaller strider mot verneformålet. Restaurering av husgamma vil dermed være positivt for verneformålet. Som det vises til ovenfor vil det heller ikke på virke øvrige verneverdier negativt. Med dette som bakgrunn vurderes vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48 vurderes derfor som oppfylt.

Fra: Sigmund Aarstrand[post@velfjordferie.no]
Sendt: 29.04.2024 07:52:20
Til: Aarstrand, Bjørnar[bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no]
Tittel: Sætra

Hei Bjørnar.

Dette må vel gjerne stiles til styret i Nasjonalparken ?

Som nevnt har jeg visse planer på Sætra. Hvis alt blir gjennomført, er det snakk om en investering på 4-5 mill. i løpet av like mange år. Første skritt er renovering av veien opp til gården, det planlegger vi neste år,

ikke i år som først antydnet. Bare dette betyr en ganske omfattende logistikk.

Vi må ha gravemaskin innover, til det må vi bygge en flåte. Veien er vannskadet

og vi har gjennomført foreløpige reparasjoner, ATV med henger er mulig, men er en viss utfordring. Vi må få orden på dreneringen og fylle igjen områder

som er grav ut, til det trengs en stor maskin. Tanken er å få veien opp til gården

kjørbar for traktor. Deler av den gamle gårdsveien tenkes delvis renoveret til ATV bruk.

Ikke hele veien, men til nedenfor Mølnhusfossen. Der tenker vi å bygge gapahuk og

en liten teltplass. Området egner seg fint til bading og fiske når det etterhvert igjen

åpnes for slikt. Sæterelva er definert som ørretelv, så for så vidt er det allerede tillatt, men man risikerer også laks.

Stien innover fra gården mot Fallfossene må legges om. Den er delvis rast ut.

Til dette arbeidet vil vi trolig søke støtte.

Fra 2026 er planen å renovere bygningene og bygge nye nye. Det trengs nytt uthus på gården til ved og bad. Brønnen nå overbygges og oppgraderes.

Nye hus: Hytte på Sagen over bekkene sør for Sannan. Dette blir ny moderne ferdighytter ca 60 kvm, pluss uthus.

Telegrafhytta i Svartvasskogen. Den er dårlig, upraktisk og har ugunstig beliggenhet.

Ny og litt større hytte tenkes bygd ved utløpet av Svartvatnet - utenfor Nasjonalparken.

Den gamle hytta blir da revet.

Alle bygningene inkludert gårdstunet blir utleieobjekter.

Tilgjengeligheten til Nasjonalparken forbedres og vi som grunneierne kan få noe inntekter

slik intensjonen har vært. Vi kommer tilbake med mer detaljerte planer neste år, så dette er bare en orientering. Vi håper man ser positivt på planene, vi er i hvert fall inntil på et konstruktivt samarbeid.

Med hilsen
Sigmund Aarstrand

ST 18/24 Delegerete saker

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Ottar Johan Simonsen
Rynesåsen 110
8665 MOSJØEN

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/4327

Deres ref.

Dato 06.06.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten Nasjonalpark og Sirijorda naturreservat - motorisert ferdsel for uttransport av elgslakt - Ottar Simonsen

Her er svar på din søknad om dispensasjon for motorisert ferdsel i forbindelse med utfrakt av elg i Eiterådal sør. **Dispensasjonene gis med vilkår, og i to separate vedtak. Et for Lomsdal-Visten nasjonalpark og et for Sirijorda naturreservat.**

Vedtak 1 (Helikopter i Lomsdal-Visten nasjonalpark):

Ottar Simonsen får på vegne av jaktlaget i Eiterådal sør i Vefsn kommune dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av felt elg med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 19. oktober til 31. oktober 2024 og 2025.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Thomas Johansen på telefon 9943 7644 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

Vedtak 2 (ATV i Sirijorda naturreservat):

Ottar Simonsen får på vegne av jaktlaget i Eiterådal sør i Vefsn kommune dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sirijorda naturreservat til utfrakt av felt elg med ATV. Vedtaket er hjemlet i verneforskriftens § 7 nr. 11.

Vilkår for dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 19. oktober til 31. oktober 2024 og 2025.
- Dispensasjonen gjelder én tur per felt elg.
- Dispensasjonen gjelder for kjøring langs eksisterende kjørespor og eldre skogsveier i Sirijorda naturreservat. Det kan kjøres i en avstand til inntil 500 m fra de eksisterende bilvegene inn til Sirijorda og Langskardnasan.
- Det er ikke tillatt å kjøre ned, rydde eller skade etablert kratt, og heller ikke rydde unna vindfall i de eldre kjørespora. Unntaket er vindfall på kjøretrasè/sti fra Langskardnasan til Steinbekken og fra Pynten til stimøte med sti til Litlskardvatnet.
- GPS-logg fra kjørt trasé skal sendes inn senest 10. november aktuelt kjøreår.
- Det skal bare kjøres på en måte som ikke skader terrenget, og det skal ikke kjøres i blaut myr eller annet bløtt terreng med dårlig bæreevne.
- Dersom det er rein i området så må dette hensyntas ved kjøring.
- Kjøringen skal varsles Statens naturoppsyn (Thomas Johansen, på SMS 9943 7644) etter elgen er felt, før kjøringen gjennomføres.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket er sendt med kopi til kommunen.

Klageadgang:

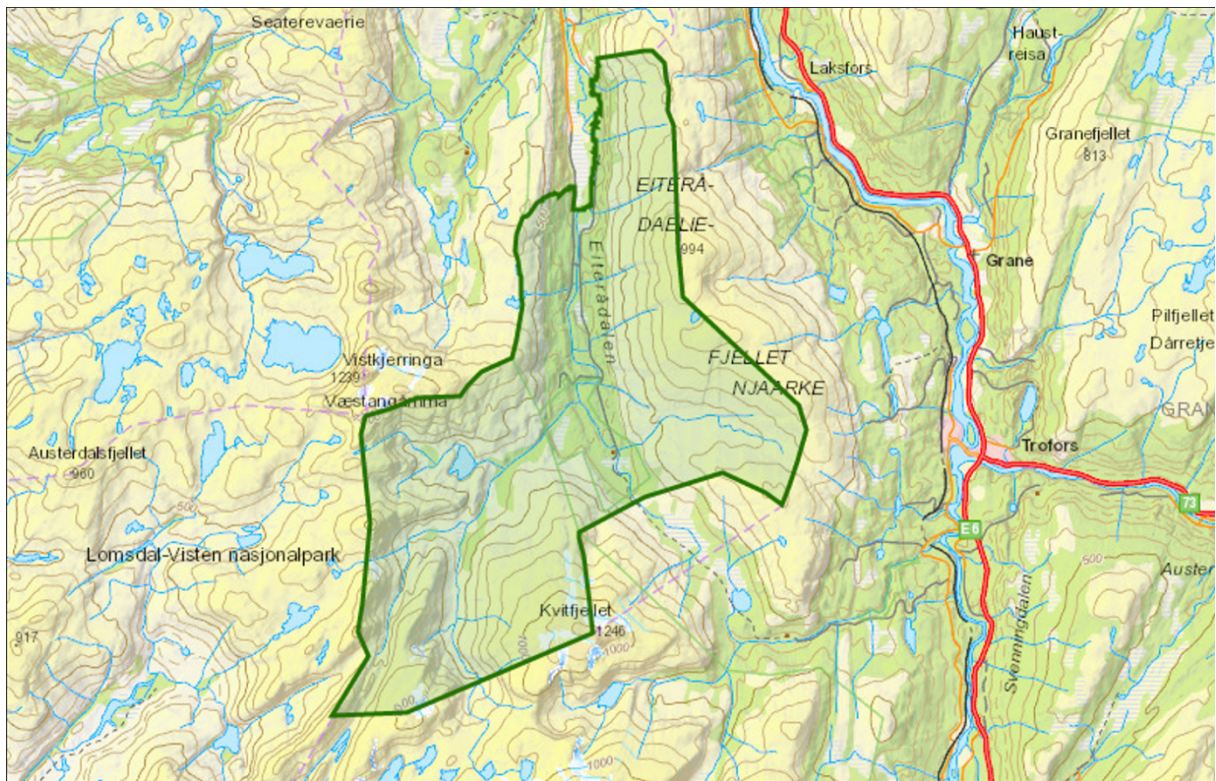
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Ottar Simonsen har per e-post 3. juni 2024 søkt om tillatelse til bruk av helikopter for transport av felt elg fra jaktfeltet Eiterådal sør som delvis ligger i Lomsdal- Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. Det søkes om dispensasjon for tidsrommet 19 – 31 oktober i 2024 og 2025.

I samme henvendelse søkes det om bruk av terrengkjøretøy langs eksisterende veier i Sirijorda naturreservat for samme periode.

Kart: Jaktfeltet Eiterådalen Sør.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sirijorda naturreservat ble vernet ved kongelig resolusjon av 10. november 2017. Formålet med vernet er å «*bevare et område med truet, sjelden og sårbar natur, med godt utviklet kalkgranskog med sitt biologiske mangfold i form av spesielle naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særlig betydning for biologisk mangfold og har en særskilt naturvitenskapelig verdi gjennom kombinasjonen av mange kalkgranskogutforminger, gammel naturskog og velutviklede bekkekløfter og mange truede og sjeldne arter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.*»

I naturreservatet er «*motorferdsel til lands og til vanns, herunder start og landing med luftfartøy, forbudt*» (§ 5 nr. 1). Det er likevel gjort unntak for «*motorisert ferdsel langs eksisterende vei inn til Sirijorda og Langskardnasan*» (§ 6 nr. 5) og for «*uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget*» (§ 6 nr. 2). Videre er det åpnet for å, etter søknad, kunne gi dispensasjon til «*nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 nr. 2*» (§ 7 nr 11)

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter nasjonalparkens verneforskrift § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering

Naturverdiene i Sirijorda naturreservat er godt kjent fra kartlegging i forkant av og under verneprosessen. Før opprettelsen av naturreservatet ble det foretatt en del hogster i området og det eksisterer derfor en del eldre kjørespor og skogsveger av ulike alder. Disse har forbindelse til eksisterende vegnett som etter verneforskriften er åpen for motorisert ferdsel til Sirijorda og Langskardnåsen. Noen av kjøresporene er imidlertid i ferd med å gro igjen med kratt og skog. Formålsbestemmelsen i verneforskriften er blant annet å videreutvikle skogvernet, det vil derfor være naturlig å sette vilkår om at kratt og skog ikke må ryddes vekk/kjøres ned for å komme fram.

Utfra av felt elg kan skje med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget uten at det kreves egen dispensasjon fra verneforskriften. Dette omfatter også bruk av snøskuter i de tilfellene det er snøføre for kjøring. Det trengs altså ikke en egen dispensasjon for å kjøre snøskuter på snødekt mark til utfra av felt elg. Bruk av ATV uten belter må derimot ha egen dispensasjon fra verneforskriften. Det er søkt om å få kjøre ATV på kjørespor og skogsveger og inntil 500 meter fra bilvegane. Selv om det kjøres på eksisterende eldre kjørespor kan det medføre nye spor og skader på terrenget. Det settes derfor vilkår om at det skal kjøres på en slik måte som ikke skader terrenget. Kjøring i bløtt terreng skal unngås. Dette betyr at sjåfør må ta hensyn til vær og føreforhold og lokale forhold på stedet for å unngå terrengskader.

Vår vurdering er at en slik begrenset kjøring ikke skader formålet med vernet. All motorisert ferdsel medfører en viss grad av forstyrrelse for dyrelivet. Det er satt vilkår i dispensasjonen om at motorferdselen bare gjelder én tur pr. felt elg. Vi vurderer at den samlede belastningen av denne og annen aktivitet ikke blir for stor.

Søknaden om helikopterfrakt av slakt i Lomsdal-Visten nasjonalpark er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Jaktfeltet Eiterådal sør ligger delvis i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. De delene av jaktfeltet som ligger i nasjonalparken ligger i delvis vanskelig tilgjengelig terreng. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarken pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være

ønskelig (framfor lett beltegående kjøretøy) fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje. Det innvilges flerårig dispensasjon.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Områdene Sirijordaksla, Litlskardvatnet, Velfjordskardet, Måsskardet og nordvestsida av Kvittfjellet inngår i jaktfeltet Eiterådal sør. Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)) og [Naturbase](#). Fjellområdene er golde og fattige, mens det nede i Eiterådalen er større variasjon i berggrunnen, inkludert en del kalkrike og baserike bergarter (bl.a. marmor). Dette gir en del rik skog, særlig i granskogene tilknyttet elvekløftene. Granskog dominerer i området og det er langt på veg kompakte naturskoger med preg av tidligere tiders gjennomhogster og det er områder med store verdier knyttet til gammel skog.

Det er særlig store verdier knyttet til gammel skog i elvekløftene i Velfjordskardelva. Området er preget av dramatisk og verdifull vassdragsnatur. I den sørvendte skråninga mot Litlskardaksla finner vi rasmark med rikere innslag.

Blåbærgranskog er dominerende, men både småbregne- og høgstaudegranskog er ganske vanlige. Gran dominerer, men det er stedvis mye bjørk, litt furu og sparsomt med andre treslag. Lokalt finnes rik flora av kalkkrevende plantearter. Det er dokumentert få signal- og rødlistearter knyttet til gammel granskog. Hogstinngrep fra gamle dimensjonshogster finnes.

I følge Naturbase er det registrert svartonekjuke og jøkelstarr i områdene som jaktfeltet ligger i. Svartonekjuke er registrert som nært truet i norsk rødlisten og jøkelstarr som sårbar. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). Områdene er også yngleområde for enkelte rovfuglarter.

Området brukes som høstbeite for rein og det skal derfor tas særskilt hensyn dersom det er rein i området. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var- prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for spor etter tidligere bruk, som gammerester, hesteveger og hogst oppleves områdene som lite påvirkede.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Utover dispensasjon for å fly ut elg i de andre

jaktfeltene i Eiterådalen foreligger det ingen andre gyldige dispensasjoner for motorferdsel i områdene som jaktfeltet ligger i tidsrommet.

Eiterådalen er et attraktivt turområde. Innenfor nasjonalparken er særlig Litlskardvatnet mye besøkt. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
VEFSN KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
SNO

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 560
Postboks 1405

8684	TROFORS
8651	MOSJØEN
8002	BODØ

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Eirik Svarstad
Simsøveien 49
8890 Leirfjord

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2023/31305

Deres ref.

Dato 26.07.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark utfrakt av felt elg Sørvassdalen i Vefsn - Eirik Svarstad

Her kommer svar på søknaden om dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for å frakte ut felt elg i jaktfelt Sørvassdal i Vefsn. Søknaden er delvis innvilget for 2024 og 2025.

Vedtak

Eirik Svarstad får på vegne av jaktlaget i Sørvassdal dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsl i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av felt elg med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskrift for Lomsdal-Visten § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dere får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 25. september til 31. oktober for jaktfeltet Sørvassdal for årene 2024 og 2025.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to (2) turer. Innenfor disse turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Dere skal ha med dispensasjonen på hver tur. FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Thomas Johansen på telefon 994 376 44 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.
- Denne tillatelsen må være tilgjengelig under eventuell transport.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må dere eventuelt ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket er videresendt til kommunen.

Klageadgang:

Dere kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Eirik Svarstad har, på vegne av jaktlaget Sørvasdal, Vefsn, i e-post 24. juli 2024 søkt om tillatelse til bruk av helikopter for transport av felt elg fra jaktfeltet Sørvasdal. Det er opplyst at jaktlaget har i år 7 dyr på kvoten i 2024.

Søknaden er også sendt til Vefsn kommune til behandling etter motorferdselloven.

Søker har senere opplyst at det er ønske om å få behandlet søknaden også for jaktåret 2025, da de skal jakte i samme område i den samme perioden.

Svarstad skriver i søknaden at «.. Av kvoten på 7 dyr skal alle felte dyr leveres til godkjent mottak, og vi er derfor avhengige av og få levert viltet innen rimelig tid mtp. Mattilsynets bestemmelser. I 2023 ble 4 av 4 felte dyr fraktet ut fordelt på di 2 turene vi hadde disponibel, vi ser derfor behovet for muligheten til og kunne kjøre flere turer om flere dyr felles.»

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve og Strauman landskapsvernområde ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi

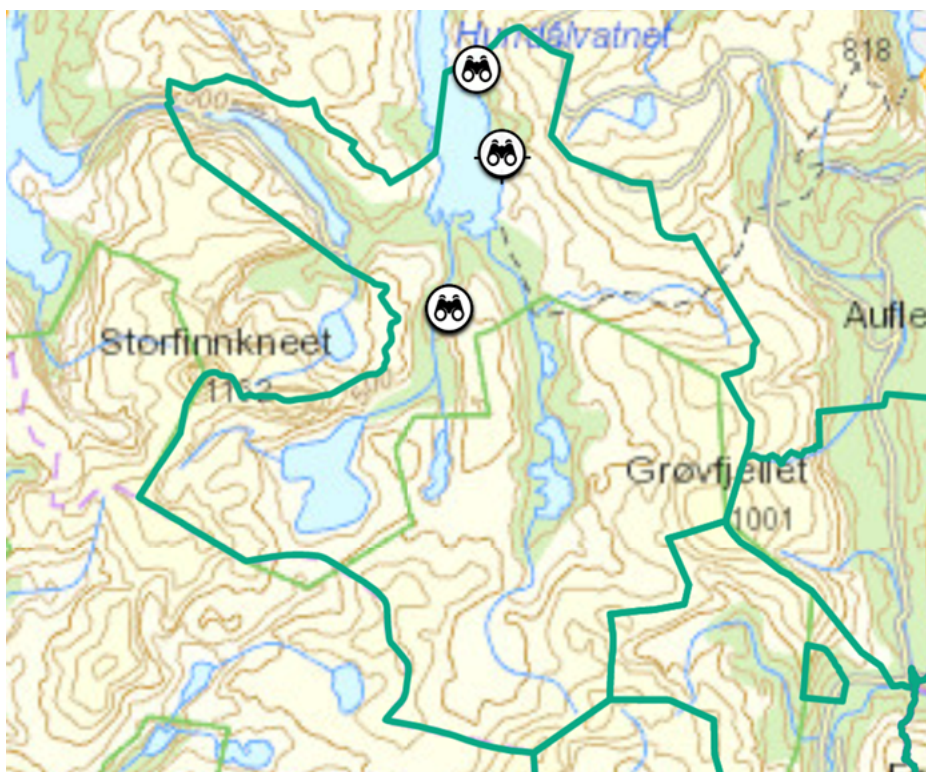

tillatelse til bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav f.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering

Om lag halvparten av jaktfeltet ligger i nasjonalparken, og den delen som ligger i nasjonalparken ligger i vanskelig tilgjengelig terreng. Fra Hundåla går en anleggsvei inn til Hundålvatnet og fra Hundålvatnet opp til Laksen. Fra Grytåga går det en anleggsvei opp til og langs hele sørvestsida av Grytåvatnet. Alt dette er utenfor nasjonalparken. På Hundålvatnet og Grytåvatnet er bruk av båt med påhengsmotor tillatt. I vannene i Sørvassdalen/Searvoesvuemie er dette ikke tillatt.

Kart over jaktfeltet Sørvassdalen

All motorferdsel i nasjonalparken er i utgangspunktet forbudt, men det finnes muligheter for å gi unntak i forskriften. Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Nasjonalparkstyret har i vedtak om retningslinjer for bruk av helikopter vedtatt at det kan gis dispensasjon for inntil to turer per jaktlag, men at helikopteret kan gå ned for opphenting av slakt flere steder på disse to turene. Selv om det i år er tildelt flere dyr (7 stk.), så gis det kun 2. turer per år, slik som delegert til forvalter. Jaktlaget står også fritt til å søke Vefsn kommune om flere turer utenfor vernet areal, siden jaktfeltet strekker seg ut over nasjonalparkens grenser.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Jaktfeltet omfatter terreng både i og utenfor nasjonalparken. Området er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)) og [Naturbase](#).

Den samiske historien i området er lang, selv om de fleste eldre spor etter samisk bosetting er tatt tilbake av naturen. Ved Øvervatnet finner vi boplassen etter Gippe og Gunnar Vesterfjell Njarka som er et automatisk freda kulturminne. De hadde også ei gamle ved Grønlivatnet. Ved Gardsgjeldet er det ei nyere, delvis forfalt gamle. Gården Sørvasdalen var i drift fra 1853 til 1892. I tillegg til boplassen etter Gippe og Gunnar Vesterfjell Njarka er det to private hytter ved Øvervatnet, ei ved Nervatnet og ei ved Langvatnet. Statskog Fjelltjenesten har ei oppsynshytte ved Nervatnet og Vefsn Jeger og fiskeforening har ei utleiehytte ved Lavatnet.

Berggrunnen i området består i hovedsak av granitt, men det er også flere innslag av kalkrike områder, blant annet ved Grønlivatnet. Selve Sørvasdalen/Searvoesvumie er et avsidesliggende dalføre som strekker seg fra nordgrensen av nasjonalparken og sørover mot Fagerjordfjellet. Den er et grunt innsenket dalføre med overveiende fattig berggrunn og nøysom vegetasjon. Det er glissen furuskog av røsslyng- og blokkebærtypen i dalbunnen med hovedsakelig småbregne- og blåbærgranskog i liene.

Forekomsten av signalarter og rødlistearter knyttet til gammelskog er dårlig. Området som helhet er vurdert å ha lokal verdi på grunn av dominansen av fattig og glissen fjellskog. Området har en viss verdi som raste og hekkeområde for våtmarksfugl. Av særlig verdi trekkes fram registreringer av storlom. Sørvasdalen er også registrert som hekkeområder for dverg- og jaktfalk. Jaktfalken er registrert som sårbar i norsk rødliste (2021) og i tilbakegang. Det er også registrert fiskemåke og tretåspett i området jaktfeltet ligger i, begge er kategorisert som «rødlistet». Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>).

Sørvasdalen/Searvoesvuemie er et viktig beiteområde for rein. Dersom der er rein i området må det tas særskilt hensyn. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den

måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark ved Gårdsgjeldet oppleves Sørvasdalen som et lite påvirket område. Ut over hyttene og rester av gammel kulturmark, er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne rester etter hogster, men ut over en beskjeden hogst av ved til hytter strekker disse seg langt tilbake i tid.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, samt for fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er gitt dispensasjon til motorferdsel med snøskuter til alle hyttene i Sørvasdalen, to til tre turer årlig. Det har i tillegg i år også blitt gitt dispensasjon til frakt av utstyr og materiale med helikopter, da lite snø har gjort transport med snøskuter vanskelig. Dette gjelder både for restaurering av husgamma etter Gunnar og Gippe Njaarka og private hytter. Uttransport av felt elg med helikopter vil i mange tilfeller være bedre enn transport med lett, beltegående kjøretøy fordi det fører til mindre terrengslitasje.

Sørvasdalen er attraktivt som turmål i nasjonalparken. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take-off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
VEFSN KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
SNO

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 560
Postboks 1405

8684	TROFORS
8651	MOSJØEN
8002	BODØ

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Jørn Grøvnæs
Husbrekka 8
8661 Mosjøen

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/5857

Deres ref.

Dato 09.08.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon for motorferdsel, helikopter for uttransport av jaktutbytte fra Skjørlegda i Lomsdal-Visten nasjonalpark

Her kommer svar på søknaden din om bruk av helikopter til å transportere ut felt elg fra Skjørlægda i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Vedtak

Jørn Grøvnæs får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport felt elg med helikopter fra jaktfelt Skjørlægda i Vefsn kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden fra og med 25. september til 20. oktober for årene 2024 til og med 2027.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjonen på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Thomas Johansen på telefon 904 376 44 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Nasjonalparkens vedtak sendes over til Vefsn kommune, som behandler henvendelsen etter motorferdselloven.

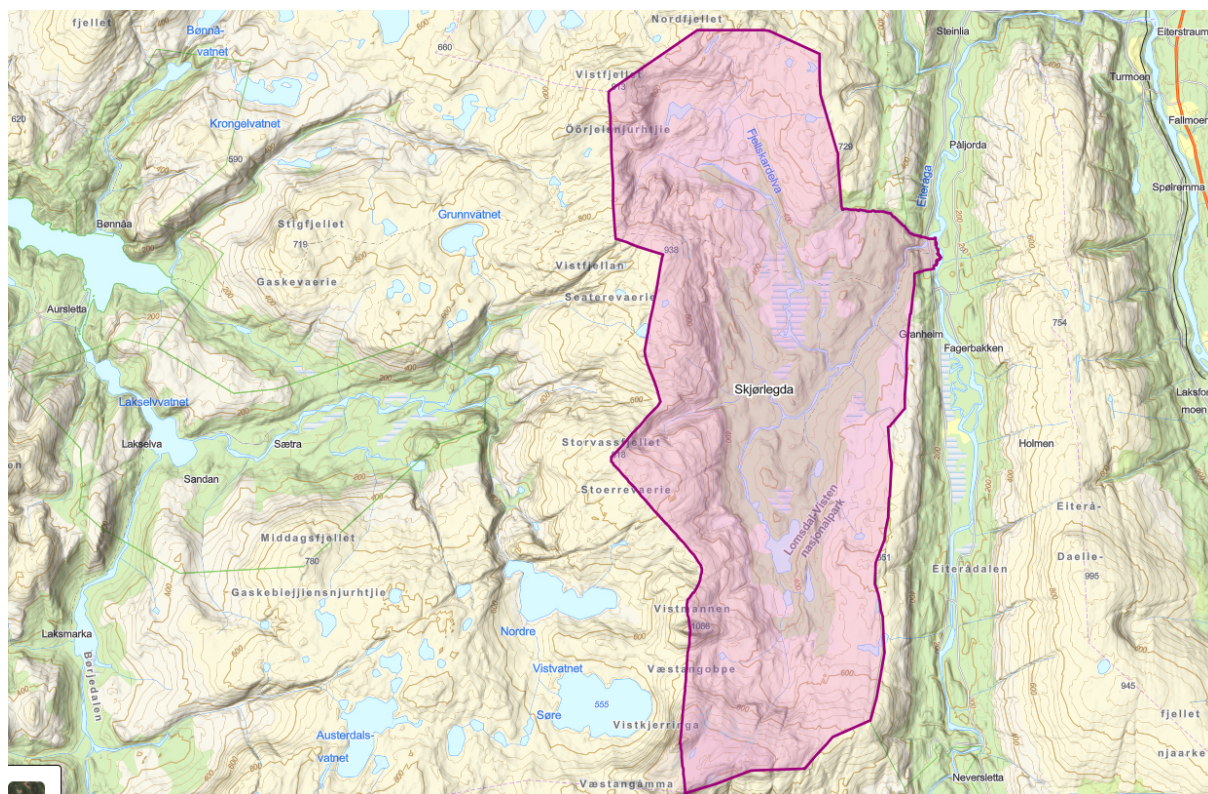
Klage på vedtak

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Jaktleder, Jørn Grøvnæs søkte i epost 8. august om tillatelse til bruk av helikopter for uttransport av elgkjøtt i Skjørlegda i Lomsdal- Visten nasjonalpark.

Det søkes om inntil 2 turer per år mellom 25.september til 20. oktober for årene 2024 til og med 2027

Kart: Jaktfeltet Skjør

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen.

Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav h.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av søknaden

Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Størstedelen av jaktfeltet ligger innenfor nasjonalparken, i et til dels vanskelig tilgjengelig terreng. Noe av jaktterrenget ligger nært veg, men det aller meste ligger langt fra veg. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig enn bruk av lett beltegående kjøretøy, fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Jaktfeltet ligger i all hovedsak i det området som omfattet tidligere Skjølægda naturreservat (nå del av nasjonalparken). Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog for Midt-Norge, [NINA rapport 006](#). Generelt er vegetasjonen variert med flere kravfulle skogsutforminger. I området er det store utforminger av urterik granskog og naturskogen er på mange steder helt intakt. I følge [Naturbase](#) er det registrert lirype i området. Lirype er registrert som nært truet i Norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). Fordi området allerede inngikk i tidligere Skjølægda naturreservat ble det ikke gjort kartlegginger her under verneplanprosessen for Lomsdal-Visten/Njaarke. I nordøst tangerer jaktfeltet Langfredagsdalen som ble vurdert som viktig under verneplanarbeidet ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)). Langfredagsdalen har en urskogsner skogstruktur, med funn av blant annet rødlistearten svartsoneskjute. Hele jaktfeltet brukes som reinbeite.

Selv om det er gjort få registreringer av truede arter eller høgt verdisatte naturverdier i det gamle naturreservatet er det rimelig å anta at det er høge verdier knyttet til gammel skog. Fordi området allerede var vernet som naturreservat ble det, som tidligere nevnt, ikke gjort naturtypekartlegginger her under utredningsarbeidet med nasjonalparken. I 2018 ble det gjort ei sårbarhetsvurdering av enkelte områder i Skjølægda i forbindelse med arbeid med besøksstrategi for nasjonalparken. Sårbarhetsvurderinga inneholdt også naturtypekartlegging. Under arbeidet ble det kartlagt flere mindre, viktige naturtypeområder, i hovedsak knyttet til rikmyr og rike kilder.

Området ble under arbeidet med verneplan for barskog i Midt-Norge beskrevet som et svært verneverdig med område med urskogspeg, artsrik flora og en interessant dynamikk mellom gran og fjellbjørkeskog. Det er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området og ikke-registrerte rødlistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i den gamle gran- og furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje. Det er også stor sannsynlighet for at det hekker rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til "føre-var-prinsippet", naturmangfoldlovens § 9. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. En tillatelse til frakt av felt elg med helikopter vil derfor ikke bryte mot «føre-var-prinsippet».

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. I Skjølægda er det ei foreningshytte som eies av Vefsn jeger- og fiskeforening og to åpne husvær som eies av Statskog. I tillegg har Oladalens venner oppført en rekonstruksjon av ei hytte som ble brukt av kompani Linge under andre verdenskrig. Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark oppleves Skjølægda som et lite påvirket område. Ut over hyttene og restene av gammel kulturmark, er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne spor etter hogster, og ved utløpet av Storvatnet er det rester etter en fløterdam.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy. I tillegg forstyrrer motorferdsel fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Vefsn- jeger og fiskeforening og Oladalens venner har dispensasjon til å frakte varer og utstyr med snøskuter til sine hytter. Til de to åpne husværene fraktes utstyr av SNO som del av oppdraget fra nasjonalparkstyret. Det har også tidligere blitt gitt dispensasjon for utfrakt av felt elg med helikopter. Skjølægda er et av de mest attraktive turmålene i nasjonalparken. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

SNO

JILLEN-NJAARKE

REINBEITEDISTRIKT

VEFSN KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I

NORDLAND AVD BODØ

c/o leder Torstein Appfjell

Haustrisvegen 98

Postboks 560

Postboks 1405

8684 TROFORS

8651 MOSJØEN

8002 BODØ

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Kurt Arne Klausmark
Nevernesveien 87
8960 Velfjord

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/6005

Deres ref.

Dato 22.08.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark for landingstillatelse med helikopter i Strompdal i forbindelse med elgjakt.

Her kommer svar på din søknad om dispensasjon for bruk av helikopter til transport av felt elg fra elgvald Strompdalen i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve.

Vedtak

Kurt Arne Klausmark gis dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve for bruk av helikopter for transport av felt elg fra elgvald Strompdalen i Brønnøy kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav h og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden fra og med 25. september til 10. oktober 2024
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil 2 (to) landinger
- Hvis det er rein i området skal det tas særlig hensyn til denne
- Dispensasjonen og tillatelse fra kommunen skal være med under transporten.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokalt SNO, Thomas Johansen på telefon 904 376 44 og til reinbeitedistriktet ved Torstein Appfjell på telefon 90507332

Det gjøres oppmerksom på at det kreves dispensasjon fra Brønnøy kommune. Dette vedtaket sendes med kopi til kommunen. Miljødirektoratet tillater landing på sin eiendom dersom øvrige tillatelser foreligger.

Klageadgang:

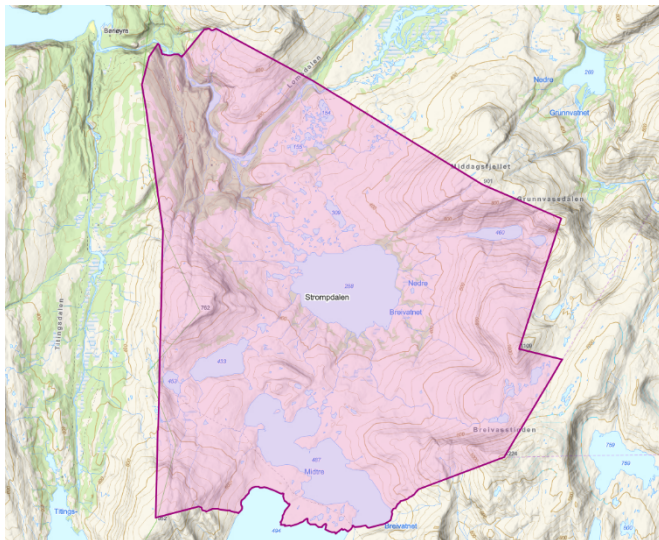
Du kan klage på vedtaket eller vilkårene. Klagefristen vil være tre uker etter at du har mottatt dette vedtaket. Eventuell klage sendes til nasjonalparkstyret, som vil se på behandlingen på nytt.

Bakgrunn

Kurt Klausmark søker om dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark i forbindelse med utfrakt av felt elg fra Strompdal i Brønnøy kommune.

Klausmark er jaktleder på elgvaldetvaldet, som har fått tildelt elgjakt i Strompdalen i 2024. Det er tildelt 2 dyr med mulighet for 3, og det er ønske om å få 2 landinger med helikopter.

Kart: Grenser for elgvaldet, Strompdal fra Inatur.no

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3, punkt 6.1 er motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3, punkt 6.3 bokstav h, gi tillatelse til bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf § 7.

Vurdering

Jaktfeltet ligger i vegløst land og i hovedsak innenfor nasjonalparkens grenser. Hjemmelsgrunnlaget for søknaden vurderes som oppfylt.

Statskog SF har i tidligere epost søkt om motorferdsel for dette jaktfeltet for begge perioder. Statskogs henvendelse vil derfor bli behandlet separat for periode B. Denne behandlingen gjelder for kun for periode A 25. september til 10. oktober.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Strompdalen ble vernet som naturreservat gjennom verneplan for barskog i 1992. Området ble i den forbindelsen kartlagt av Norsk institutt for naturforskning (regionrapport for Midt-Norge, 1988). I 2012 gjennomførte Bioforsk Nord Tjøtta botaniske registreringer på kulturmarka i Strompdalen på oppdrag fra nasjonalparkstyret (rapport 12/2013). Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse og Naturbase.

Strompdalen er et granskogsområde med mye rik høgstaude- og storbregnevegetasjon. Skogstua ligger på den gamle innmarka og områdene nærmest den tidligere gården domineres av bjørk. Den gamle innmarka er delvis gjengrodd, men det finnes fremdeles en del typiske slåttearter i området. Det er ikke registrert rødlistearter i området. Strompdalen er også et attraktivt turmål for vandrere i nasjonalparken, og en mye benyttet veg mot Lomsdalen. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig (framfor lett beltegående kjøretøy) fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje. Det omsøkte tidspunktet for flyging er innenfor en periode da det ikke vil ha negativ påvirkning for hekking/ungling.

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og effekten av tiltaket. Naturmangfoldlovens § 9, "føre-var-prinsippet", får derfor ingen vekt i denne saken.

Ut over forstyrrelse for dyreliv vil bruk av helikopter kunne forstyrre det allmenne friluftslivet. Den motoriserte ferdsele i området er svært begrenset. Det er ei åpen skogkoie i Lomsdalen der det har blitt gitt dispensasjon for en årlig flyging med utstyr, samt til uttransport av felt elg. Ut fra dette vurderes omsøkte tiltak ikke å gi en samla belastning på økosystemet som vil være til skade på naturmangfoldet og verneverdiene (naturmangfoldloven § 10).

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

SNO

JILLEN-NJAARKE

REINBEITEDISTRIKT

BRØNNØY KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I

NORDLAND AVD BODØ

STATSKOG SF

c/o leder Torstein Appfjell

Haustrisvegen 98

Rådhuset

Postboks 1405

Postboks 63 Sentrum

8684 TROFORS

8905 BRØNNØYSUND

8002 BODØ

7801 NAMSOS

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

STATSKOG SF
Postboks 63 Sentrum
7801 NAMSOS

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2014/1481

Deres ref. 2024/4419 Dato 22.08.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift, motorferdsel for uttransport av felt elg i Lomsdal-Visten nasjonalpark - Statskog SF

Her kommer svar på deres søknad om dispensasjon for bruk av helikopter til transport av felt elg fra jaktfelt, Strompdalen i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve.

Vedtak

Statskog SF gis dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for bruk av helikopter for transport av felt elg fra jaktfeltet, Strompdalen i Brønnøy kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav h og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden fra og med 10. september til 30. november 2024
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil 2 (to) turer. På disse turene kan helikopteret gå ned å hekte på flere slakt.
- Hvis det er rein i området skal det tas særlig hensyn til denne
- Dispensasjonen og tillatelse fra kommunen skal være med under transporten.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokalt SNO, Thomas Johansen på telefon 904 376 44 og til reinbeitedistriktet ved Torstein Appfjell på telefon 90507332

Det gjøres oppmerksom på at det kreves dispensasjon fra Brønnøy kommune. Dette vedtaket sendes med kopi til kommunen. Miljødirektoratet tillater landing på sin eiendom dersom øvrige tillatelser foreligger.

Klageadgang:

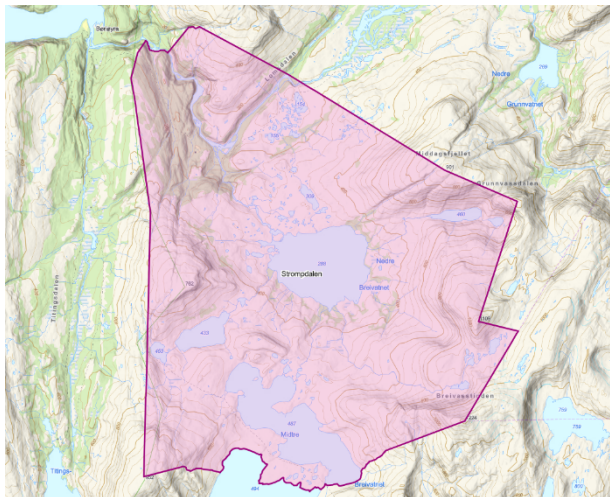
Du kan klage på vedtaket eller vilkårene. Klagefristen vil være tre uker etter at du har mottatt dette vedtaket. Eventuell klage sendes til nasjonalparkstyret, som vil se på behandlingen på nytt.

Bakgrunn

Statskog SF ved Magnhild Aabø søker om dispensasjon fra motorferdsselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark i forbindelse med utfrakt av felt elg fra Strompdal i Brønnøy kommune.

Statskog leier ut jaktfeltet i 2 perioder (Periode A som er 25. september – 10 oktober og periode B som er fra 10 oktober til 31. oktober) Etter periodene er det salg på evt restkvote. I periode A er det søkt og innvilget dispensasjon for helikopter med inntil 2 turer til jaktleder, Kurt Klausmark.

I telefonsamtale med Aabø er det avklart at Statskog SF er søker på periode B og evt salg av restkvote.

Kart: Grenser for elgvaldet, Strompdal fra Inatur.no

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3, punkt 6.1 er motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3, punkt 6.3 bokstav h, gi tillatelse til bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf § 7.

Vurdering

Jaktfeltet ligger i vegløst land og i hovedsak innenfor nasjonalparkens grenser. Hjemmelsgrunnlaget for søknaden vurderes som oppfylt.

I telefonsamtale med er det avklart at Statskog SF er søker på periode B og evt salg av restkvote.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Strompdalen ble vernet som naturreservat gjennom verneplan for barskog i 1992. Området ble i den forbindelsen kartlagt av Norsk institutt for naturforskning (regionrapport for Midt-Norge, 1988). I 2012 gjennomførte Bioforsk Nord Tjøtta botaniske registreringer på kulturmarka i Strompdalen på oppdrag fra nasjonalparkstyret (rapport 12/2013). Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse og Naturbase.

Strompdalen er et granskogsområde med mye rik høgstaude- og storbregnevegetasjon. Skogstua ligger på den gamle innmarka og områdene nærmest den tidligere gården domineres av bjørk. Den gamle innmarka er delvis gjengrodd, men det finnes fremdeles en del typiske slåttearter i området. Det er ikke registrert rødlistearter i området. Strompdalen er også et attraktivt turmål for vandrere i nasjonalparken, og en mye benyttet veg mot Lomsdalen. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig (framfor lett beltegående kjøretøy) fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje. Det omsøkte tidspunktet for flyging er innenfor en periode da det ikke vil ha negativ påvirkning for hekking/ungling.

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og effekten av tiltaket. Naturmangfoldlovens § 9, "føre-var-prinsippet", får derfor ingen vekt i denne saken.

Ut over forstyrrelse for dyreliv vil bruk av helikopter kunne forstyrre det allmenne friluftslivet. Den motoriserte ferdsele i området er svært begrenset. Det er ei åpen skogkoie i Lomsdalen der det har blitt gitt dispensasjon for en årlig flyging med utstyr, samt til uttransport av felt elg. Ut fra dette vurderes omsøkte tiltak ikke å gi en samla belastning på økosystemet som vil være til skade på naturmangfoldet og verneverdiene (naturmangfoldloven § 10). Ut fra naturgitte forhold er det vurdert at dispensasjonen gis med varighet til 30. november.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

SNO

JILLEN-NJAARKE

REINBEITEDISTRIKT

STATSFORVALTEREN I

NORDLAND AVD BODØ

BRØNNØY KOMMUNE

c/o leder Torstein Appfjell

Haustrisvegen 98

Postboks 1405

Rådhuset

8684 TROFORS

8002 BODØ

8905 BRØNNØYSUND

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Jon Martin Moe Flatås
Måkeveien 2
8906 Brønnøysund

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/6076

Deres ref.

Dato 09.09.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon til motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten Nasjonalpark Langåsen jaktfelt - Jon Martin Flatås

Her er svar på søknad om dispensasjon for motorisert ferdsel i forbindelse med utfrakt av elg i fra Langåsen jaktfelt. **Dispensasjonene gis med vilkår, og i to separate vedtak. Et for bruk av helikopter og et for bruk av elgtrekk/beltekjøretøy i Lomsdal-Visten nasjonalpark.**

Vedtak 1 (Helikopter i Lomsdal-Visten nasjonalpark):

Jon Martin Flatås får på vegne av jaktlaget i Langåsen i Brønnøy kommune dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av felt elg med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, dette etter delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for periode 25 oktober til 30 november 2024 og 2025.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Thomas Johansen på telefon 904 37 644 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

Vedtak 2 (Beltekjøretøy/ Elgtrekk i Lomsdal-Visten nasjonalpark):

Jon Martin Flatås får på vegne av jaktlaget i Langåsen i Brønnøy kommune dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for utfrakt av elgslakt med beltekjøretøy/elgtrekk. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, dette etter delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Vilkår for dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for periode 25 oktober til 30 november 2024 og 2025.
- Dispensasjonen gjelder kun for henting og utfrakt av elg, én tur per felt elg.
- Kjøring i nasjonalparken skal skje hensynsfullt og på en slik måte at det ikke settes varige spor.
- Du skal ha med dispensasjon på hver tur.
- GPS-logg fra kjørt trasé skal sendes inn senest 10. desember aktuelt kjøreår (sendes med e-post til sfnopost@statsforvalteren.no).
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Thomas Johansen på telefon 904 37 644 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.
- Dersom det er rein i området så må dette hensyntas ved kjøring.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Brønnøy kommune. Dette vedtaket er sendt med kopi til kommunen.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Jon Martin Flatås søker om dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark i forbindelse med utfrakt av felt elg fra Langåsen jaktfelt i Brønnøy kommune.

Jaktfeltet ligger delvis innenfor Lomsdal-Visten nasjonalpark. Det søkes om å få bruke helikopter, ATV (6-hjuling) og beltekjøretøy. Ved bruk av helikopter vil bruken av terrengkjøretøy begrenses tilsvarende.

Søker har lagt ved et kart med grov inntegning av jaktfeltets grenser slik:

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3, punkt 6.1 er motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3, punkt 6.3 bokstav h, gi tillatelse til bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf § 7.

Vurdering

Søknaden, med unntak av bruk av ATV uten belter er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Størstedelen av jaktfeltet ligger innenfor nasjonalparken, i et til dels vanskelig tilgjengelig terreng. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig enn bruk av lett beltegående kjøretøy, fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Området ble utredet i forbindelse med verneplanprosessen i 2004, Miljøfaglig Utredning [rapport](#). Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse og Naturbase.

Som følge av mye god berggrunn er frodige, høgproduktive vegetasjonstyper, ikke minst høgstaudekog, til dels vanlig i området rybdt Storbørja. Flere verdifulle naturtyper er funnet i området, primært knyttet til rik edellauvskog og kalkrik barskog.

Et 3.600 daa stort område i Børjedalen ble undersøkt i forbindelse med verneplan barskog (fase I)(Korsmo m. fl. 1993). Det skrives at berggrunnen er fattig i nord, men inneholder rikere strøk med amfibolitt og glimmerskifer i søndre deler. Deler av området har frodige og produktive granskogtyper, bl.a. med høgstaude. Korsmo (1993) framhever at barskogen i området representerer en fin graden fra en produktiv og rik skog nær fjorden i sør til en glissen og fattig skog lengst i nord. Påvirkningsgraden ble da karakterisert som liten og verneverdien som svært høy.

Motorferdsel skal bare tillates til strengt nødvendige formål og med vilkår som sikrer verneverdiene i et langsiktig perspektiv.

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og effekten av tiltaket. Naturmangfoldlovens § 9, "føre-var-prinsippet", får derfor ingen vekt i denne saken.

Ut over forstyrrelse for dyreliv vil bruk av helikopter og bruk av elgtrekk kunne forstyrre det allmenne friluftslivet. Den motoriserte ferdsele i området er svært begrenset. Det er ei åpen hytte ved Tøymvatnet der det har blitt gitt dispensasjon for en flyging med utstyr, samt til uttransport av felt elg (Laksmark). Ut fra dette vurderes omsøkte tiltak ikke å gi en samla belastning på økosystemet som vil være til skade på naturmangfoldet og verneverdiene (naturmangfoldloven § 10).

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
BRØNNØY KOMMUNE
SNO

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 1405
Rådhuset

8684	TROFORS
8002	BODØ
8905	BRØNNØYSUND

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Sindre Ulfsnes Karlsnes
Hollaseterveien 231
7200 Kyrksæterøra

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/6276

Deres ref.

Dato 09.09.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift helikopter til uttransport av elg - Lomsdal-Visten nasjonalpark i Skjørlegda jaktfelt - Sindre Karlsnes

Her kommer svar på søknaden din om bruk av helikopter til å transportere ut felt elg fra Skjørlægda i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Vedtak

Sindre Karlsnes får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport felt elg med helikopter fra jaktfelt Skjørlægda i Vefsn kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden fra og med 10. oktober til 31. oktober for årene 2024 til og med 2027.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjonen på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Thomas Johansen på telefon 904 376 44 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Nasjonalparkens vedtak sendes over til Vefsn kommune, som behandler henvendelsen etter motorferdselloven.

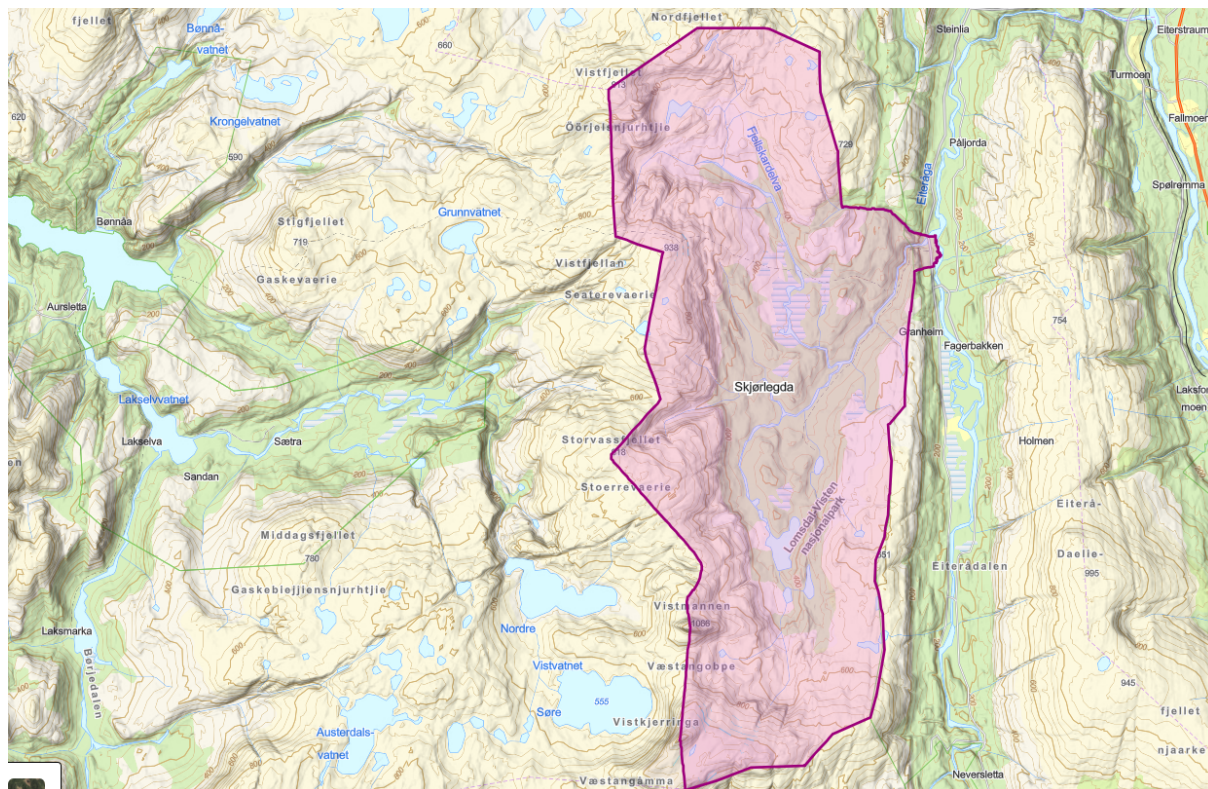
Klage på vedtak

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Jaktleder, Sindre Karlsnes søkte i epost 31. august om tillatelse til bruk av helikopter for uttransport av elgkjøtt i Skjørlegda i Lomsdal- Visten nasjonalpark.

Det søkes om tillatelse til perioden mellom 10.oktober til 31. oktober for årene 2024 til og med 2027.

Kart: Jaktfeltet Skjørlegda

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav h.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av søknaden

Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Størstedelen av jaktfeltet ligger innenfor nasjonalparken, i et til dels vanskelig tilgjengelig terreng. Noe av jaktterrenget ligger nært veg, men det aller meste ligger langt fra veg. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig enn bruk av lett beltegående kjøretøy, fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Jaktfeltet ligger i all hovedsak i det området som omfattet tidligere Skjørlægda naturreservat (nå del av nasjonalparken). Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog for Midt-Norge, [NINA rapport 006](#). Generelt er vegetasjonen variert med flere kravfulle skogsutforminger. I området er det store utforminger av urterik granskog og naturskogen er på mange steder helt intakt. I følge [Naturbase](#) er det registrert liryne i området. Liryne er registrert som nært truet i Norsk rødliste. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). Fordi området allerede inngikk i tidligere Skjørlægda naturreservat ble det ikke gjort kartlegginger her under verneplanprosessen for Lomsdal-Visten/Njaarke. I nordøst tangerer jaktfeltet Langfredagsdalen som ble vurdert som viktig under verneplanarbeidet ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)). Langfredagsdalen har en urskogsner skogstruktur, med funn av blant annet rødlistearten svartsoneskjute. Hele jaktfeltet brukes som reinbeite.

Selv om det er gjort få registreringer av truede arter eller høgt verdisatte naturverdier i det gamle naturreservatet er det rimelig å anta at det er høge verdier knyttet til gammel skog. Fordi området allerede var vernet som naturreservat ble det, som tidligere nevnt, ikke gjort naturtypekartlegginger her under utredningsarbeidet med nasjonalparken. I 2018 ble det gjort ei sårbarhetsvurdering av enkelte områder i Skjølægda i forbindelse med arbeid med besøksstrategi for nasjonalparken. Sårbarhetsvurderinga inneholdt også naturtypekartlegging. Under arbeidet ble det kartlagt flere mindre, viktige naturtypeområder, i hovedsak knyttet til rikmyr og rike kilder.

Området ble under arbeidet med verneplan for barskog i Midt-Norge beskrevet som et svært verneverdig med område med urskogspeg, artsrik flora og en interessant dynamikk mellom gran og fjellbjørkeskog. Det er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området og ikke-registrerte rødlistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i den gamle gran- og furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje. Det er også stor sannsynlighet for at det hekker rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til «føre-var-prinsippet», naturmangfoldlovens § 9. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. En tillatelse til frakt av felt elg med helikopter vil derfor ikke bryte mot «føre-var-prinsippet».

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. I Skjølægda er det ei foreningshytte som eies av Vefsn jeger- og fiskeforening og to åpne husvær som eies av Statskog. I tillegg har Oladalens venner oppført en rekonstruksjon av ei hytte som ble brukt av kompani Linge under andre verdenskrig. Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark oppleves Skjølægda som et lite påvirket område. Ut over hyttene og restene av gammel kulturmark, er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne spor etter hogster, og ved utløpet av Storvatnet er det rester etter en fløterdam.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy. I tillegg forstyrrer motorferdsel fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Vefsn- jeger og fiskeforening og Oladalens venner har dispensasjon til å frakte varer og utstyr med snøskuter til sine hytter. Til de to åpne husværene fraktes utstyr av SNO som del av oppdraget fra nasjonalparkstyret. Det har også tidligere blitt gitt dispensasjon for utfrakt av felt elg med helikopter. Skjølægda er et av de mest attraktive turmålene i nasjonalparken. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
VEFSN KOMMUNE
SNO

Postboks 1405

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 560

8002 BODØ

8684 TROFORS

8651 MOSJØEN

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Mikael Andre Arnesen Bønå
Måkeveien 12
8906 Brønnøysund

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2022/5830

Deres ref.

Dato 18.09.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon for utflygning av elg fra Laksmarka i Lomsdal-Visten nasjonalpark

Her kommer svar på søknaden din om bruk av helikopter til å transportere ut felt elg fra Laksmarka.

Vedtak

Mikael Bønå får på vegne av jaktlaget dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport felt elg med helikopter fra jaktfelt Laksmarka i Vevelstad kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Du får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 25. september til 5. november for årene 2024-2025.
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil to turer. Innenfor disse to turene kan helikopteret gå ned flere steder for å hekte på slakt.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Du skal ha med dispensasjonen på hver tur.
- FØR hver transport SKAL det gis beskjed til lokal SNO, Thomas Johansen på telefon 9943 7644 og Jillen-Njaarken reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må du ha egen dispensasjon fra Vevelstad kommune. Dette vedtaket sendes nå til kommunen som vil behandle den.

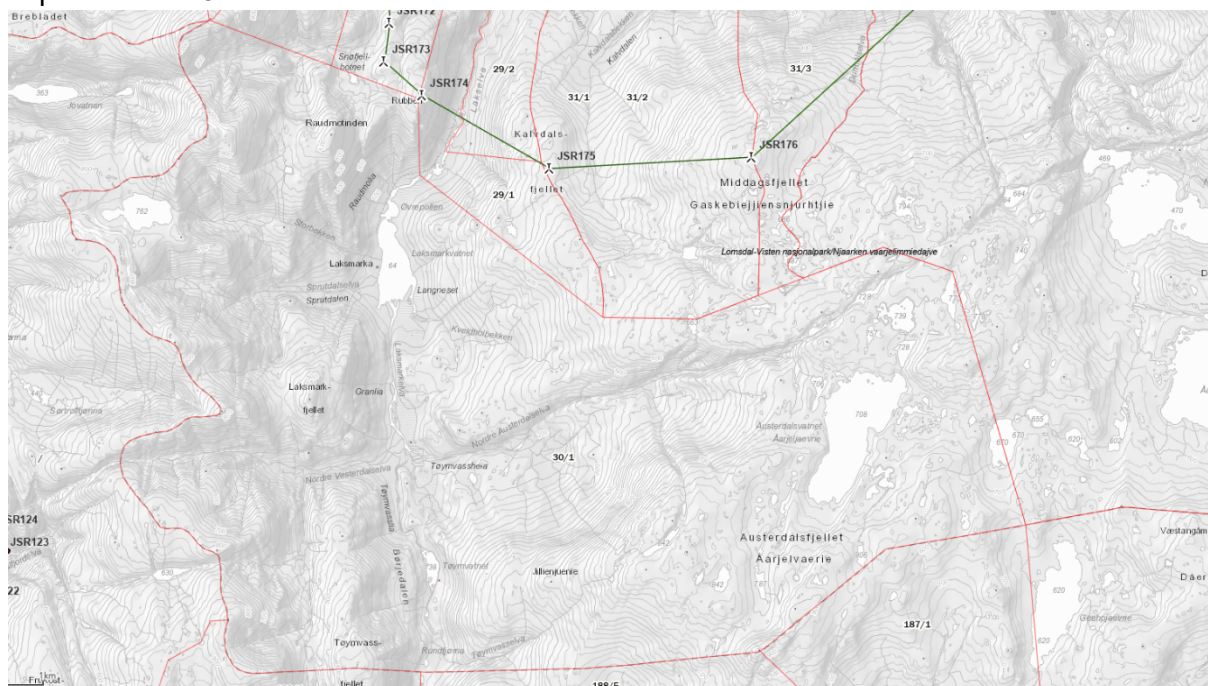

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Mikael Bønå har per e-post 16. september 2024 søkt om dispensasjon til bruk av helikopter til transport av felt elg på vegne av jaktlaget i Laksmarka i Vevelstad. For 2024 er jaktlaget tildelt fire dyr. Det søkes om dispensasjon for årene 2024 og 2025 i tidsrommet 25. september til 23. desember.

Kart over Laksmark. Hele Laksmark, gnr 30 bnr 1 ligger innenfor Lomsdal-Visten nasjonalpark

Lovgrunnlag

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav h. Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av søknaden

Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Jaktfeltet ligger i nasjonalparken, i et til dels vanskelig tilgjengelig terreng. Området er vegløst og bortsett fra stier til Laksmarkvatnet er det heller ikke stier i området. Jaktfeltet har til dels svært lange avstander til båt og videre transportmuligheter. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at uttransport av felt elg med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig enn bruk av lett beltegående kjøretøy, fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje.

Det er et mål i forvaltningen at motorferdsel skal begrenses. Tidligere har det blitt gitt dispensasjon fram til 5. november og med en begrensning på 2 turer for å hente ut dyr. Helikopteret kan på disse 2 turene gå ned flere plasser for å hente slakt.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Laksmarka ble vernet som naturreservat gjennom verneplan for barskog i 1992. Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog for Midt-Norge ([NINA-rapport 006](#)) og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra denne og [Artskart](#).

De indre delene av Laksmarkdalen er lite påvirkede barskogområder. Området har næringsrik grunn med frodig granskogsvegetasjon av storbregne- og høgstaudetype. Ved utløpet av Laksmarkvatnet er noe høyproduktiv gråor-heggeskog. I furuskogen er et betydelig innslag av eldre trær, gadd og læger. Spor av hogst finnes i hele området, men de er av eldre dato. Området karakteriseres som variert og generelt lite påvirket. Områdene har et rikt fugleliv. Det er registrert hekking av hakkespetter og området har en god storfuglbestand. I området er det registrert brunskjene, som er registrert som sårbar i norsk rødliste, og hare, gjøk og rødstilk som alle er registrert som nært truede arter. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). Hele området brukes som reinbeite.

Selv om det er gjort få registreringer av truede arter eller høgt verdisatte naturverdier i det gamle naturreservatet er det rimelig å anta at det er høge verdier knyttet til gammel skog. Fordi området allerede var vernet som naturreservat ble det ikke gjort naturtypekartlegginger her under utredningsarbeidet med nasjonalparken. Det er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området, som ikke er registrert, og ikke-registrerte rødlistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i den gamle gran- og

furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje. Det er også stor sannsynlighet for at det hekker rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til "føre-var-prinsippet", naturmangfoldlovens § 9. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. En tillatelse til frakt av felt elg med helikopter vil derfor ikke bryte mot «føre-var-prinsippet».

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Tidligere lå det en gård ved Laksmarkvatnet, men av denne er det bare murene som står. Ved Tøymvatnet ligger Tøymvasshytta, anleggsbrakke oppført i forbindelse med arbeid med kraftlinja gjennom dalføret. Hytta er nå overtatt og restaurert av Vevelstad kommune. Kraftlinja er, i likhet med telefonlinja som tidligere gikk gjennom dalen, fjernet. Området oppleves som et lite påvirket område og for de fleste som ferdes i dalføret er ikke sporene etter disse to linjene synlige. Bortsett fra stia til Laksmarkvatnet og enkelte varder videre sørover i dalføret er det få synlige spor etter menneskers bruk.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy. I tillegg forstyrrer motorferdsel fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det foreligger ingen gyldige dispensasjoner til motorferdsel i området, men det har tidligere blitt gitt dispensasjon til frakt av materialer og utstyr til Tøymvasshytta. Laksmarkdalen-Børjedalen er et attraktivt turmål i nasjonalparken. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
VEVELSTAD KOMMUNE
SNO

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 1405
Forvikveien 118

8684 TROFORS
8002 BODØ
8976 VEVELSTAD

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

HELGELAND ELGHUNDKLUBB
c/o Rune Korsvik Skonsengengan 6
8615 SKONSENG

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/6085

Deres ref.

Dato 12.09.2024

Vedtak Søknad om dispensasjon for bruk av deler av Lomsdal-Visten nasjonalpark til løshundprøver på elg, Helgeland elghundklubb.

Her kommer svar på deres søknad om organisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Søknaden er avslått av arbeidsutvalget for Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre i møte 9. september 2024.

Vedtak:

Helgeland elghundklubb gis avslag på søknad om dispensasjon for å arrangere løshundprøver på elg i Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens § 3.5.

Klage:

Dere kan klage på vedtaket. Dette må gjøres innen 3. uker etter brevet er mottatt. En klage sendes til Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

VEFSN KOMMUNE
GRANE KOMMUNE
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
STATSKOG SF

Postboks 560
Industriveien 2
c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 63 Sentrum

8651	MOSJØEN
8682	TROFORS
8684	TROFORS
7801	NAMSOS

Arkivsaksnr: 2024/6085-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 06.09.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten	10/24	09.09.2024

**Søknad om dispensasjon for bruk av deler av Lomsdal-Visten
nasjonalpark til løshundprøver på elg, Helgeland elghundklubb.**

Vedlegg:

- 1 søknad elghundprøve lomsdal-Visten.docx

Forvalters tilrådning

Helgeland elghundklubb gis avslag på søknad om dispensasjon for å arrangere løshundprøver på elg i Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens § 3.5.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten - 09.09.2024

Behandling

Enstemmig vedtatt å avslå søknad om å arrangere løshundprøver på elg i Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Vedtak

Helgeland elghundklubb gis avslag på søknad om dispensasjon for å arrangere løshundprøver på elg i Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens § 3.5.

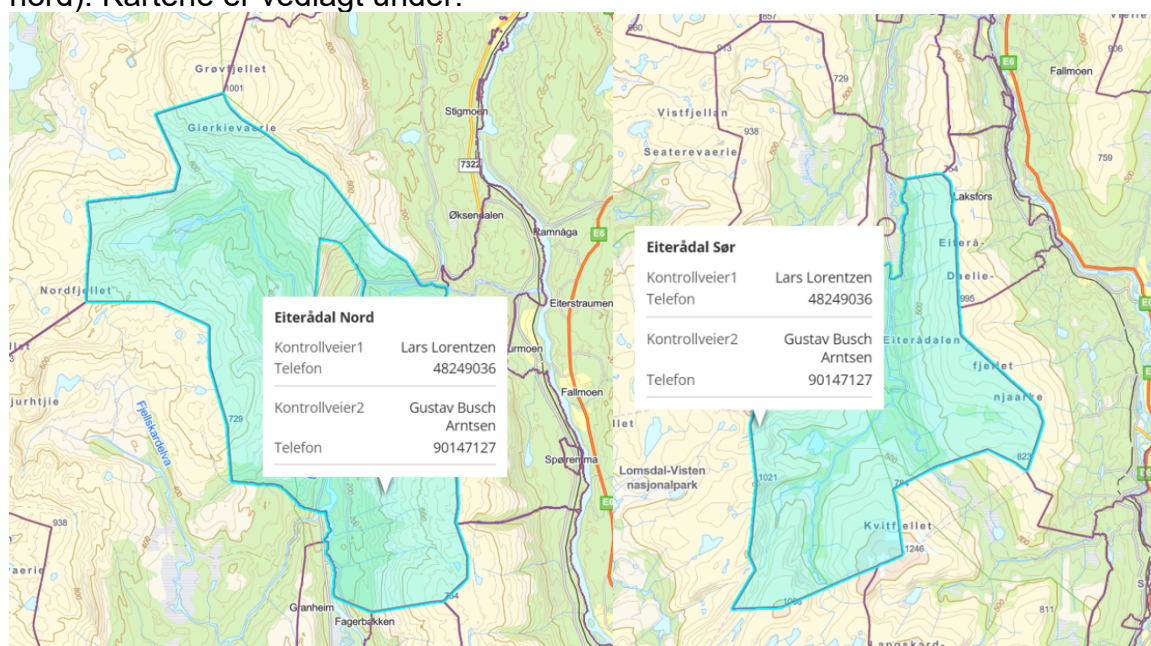
Søknaden

Helgeland elghundklubb har tatt kontakt i forbindelse med at de ønsker å få arrangert løshundprøver på elg i nye områder på Helgeland, og det er i søknad 11 august søkt om å få ta i bruk 4 områder til formålet.

En prøvedag består av en hund, hundefører og dommer. Hunden slippes for å bli prøvd etter jaktprøvereglementet for løshund som består av 10 egenskapsmomenter, som er beskrevet i søknaden.

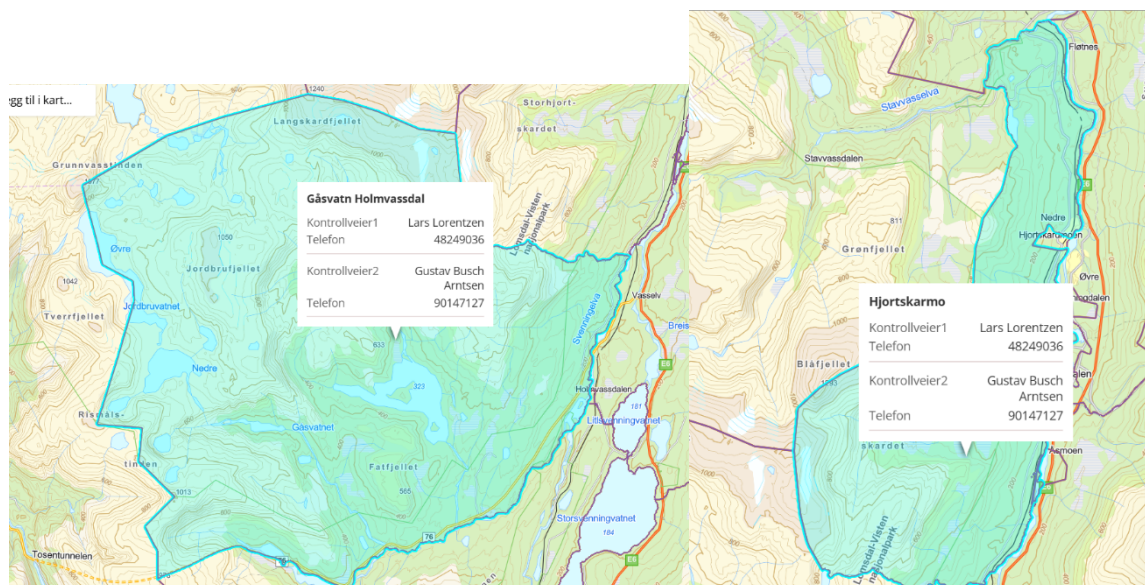
Hyppigheten beskrives i søknaden til ca. 1 til 5 dager på hvert jaktfelt. Prøveperioden starter 21 august og går ut januar, men på Helgeland avsluttes vanligvis prøvene når vinteren kommer.

Områdene det søkes om er Gåsvatn-Holmvassdal, Hjortskarmo, og Eiterådal (sør og nord). Kartene er vedlagt under:

Kart Eiterådal Nord og Sør

Kart Gåsvatnet – Holmvassdal og Hjortskarmo

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

«Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.»

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.»

Det er viktig å presisere at nasjonalparkstyret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften, og følger forvaltningslovens bestemmelser. Styret forvalter ikke etter andre lovverk, slik som reindriftsloven, hundeloven eller viltloven.

I henhold til verneforskriftens § 3, punkt 5 er det sakt at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Videre sier forskriften at organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten og at nærmere retningslinjer blir gitt i forvaltningsplanen.

Forvaltningsplanen slår fast at jaktprøver er en type organisert ferdsel som krever tillatelse fra vernemyndighetene.

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf § 7.

Vurdering av saken

Som organisert ferdsel regnes alle organiserte turer der hovedmålsettingen er å se på dyre- og fugleliv uavhengig av arrangør, alle jaktprøver og idrettsarrangementer, samt organisert trening er organisert ferdsel uansett arrangør.

Helgeland elghundklubb ved Rune Sirijord tok tidligere i sommer kontakt med forvalter for avklaring om dispensasjon i forhold til verneforskriftene. Dette opplevdes som ryddig fra klubben, og det ble gitt beskjed om at dette var en type aktivitet som trengte dispensasjon fra verneforskriften.

Det søkes om bruk av relativt store deler av nasjonalparken til løshundprøvene i Grane og Vefsn kommuner. I de fleste feltene er hovedvekten av arealet innenfor vernegrensene. Perioden det søkes om er utenfor ordinær båndtvang og det opplyses fra søker at normalt avsluttes prøvene når vinteren setter inn (normalt desember).

Naturmangfoldlovens § 8 sier at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Kunnskapen om naturverdiene i områdene anses som gode, men ikke fullstendige. Kunnskapen er i hovedsak hentet fra arbeidet med verneplan for Lomsdal-Visten (Miljøfaglig Utredning rapport 2004:3) og natrubase. For områdene i Eiterådalen og Skjølægda ble det også gjennomført utredning i forbindelse med forslag til verneplan for barskog i Midt-Norge, DN-papport 1991-1.

Gjennomføring av løshundprøven er på sensommer til vinter og forventes ikke å være i konflikt med plantelivet, geologiske forekomster eller kulturminner i området. Det finnes derimot lite kunnskap om hvordan løshundprøver kan påvirke annet dyreliv (enn det prøvene er ment på). Et av nasjonalparkens verneformål er bevare det biologiske mangfoldet. Forvalter mener at det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om den generelle påvirkningen den omsøkte aktiviteten har på dyre- og fuglelivet i prøveområdene, og føre-var-prinsippet tillegges derfor stor vekt i denne saken, jf. nml § 9 Føre-var-prinsippet.

Det samiske naturgrunnlaget er en del av formålet til Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark, i tillegg er dyrelivet vernet mot vesentlige forstyrrelser i naturreservatene. Det er det ikke mulig å si akkurat hvor reinen vil stå, og om det vil være rein i slippterrengene.

Forvaltningsplanen sier ikke noe om utfallet i saker som kan ha konsekvenser for naturmiljøet, men det er viktig å vurdere omfang, tidspunkt og type aktivitet.

Løshundprøver er helt klart nødvendig i forhold til prinsippene for lovlig og forsvarlig jakt. Det er også viktig at viltet forvaltes forsvarlig av kommunene gjennom viltlovens bestemmelser. Dette vil også være det beste for å bevare de biologiske mangfoldet i økosystemene i nasjonalparken. naturmangfoldloven § 15 første avsnitt sier imidlertid at: «Høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Ved enhver aktivitet skal unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås. Likeledes skal unødig jaging av viltlevende dyr unngås». En må derfor vurdere om det er riktig å la slik aktivitet foregå i en nasjonalpark uansett

tidspunkt. Dette forvaltes ikke av nasjonalparkstyret, men det bør legges til grunn ved behandling av eventuelt fritak fra båndtvangsbestemmelsene.

Dette er en ny type aktivitet, som ikke har vært gitt tillatelse til tidligere i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Selv om det er søkt om en relativt beskjeden aktivitet på hvert felt i søknaden kan en tillatelse likevel føre til presedens og aktivitet eskalere over tid, slik at den samlede belastningen i området vil kunne bli stor totalt sett, jf. nml. §10. Forvalter vurderer at de negative og uavklarte konsekvensene er større for naturmiljøet enn de positive og innstiller derfor på et avslag på løshundprøver i nasjonalparken.

Ifølge søknaden fra Helgeland elghundklubb er styret også gjort kjent med at disse prøvene skal foregå i andre områder utenfor nasjonalparken. Det finnes derfor mulighet for å lokalisere den omsøkte aktiviteten til områder utenfor disse sårbare områdene, jf. nml §12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.fylkesmannen.no/nordland

Johan Dagfin A Nergård
Svingen 5
8976 Vevelstad

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/6376

Deres ref.

Dato 12.09.2024

Vedtak Søknad om dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark i forbindelse med restaurering av bolighus i Lislbørja.

Her kommer svar på din søknad om motorferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Saken er avgjort av arbeidsutvalget etter delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i møte 9. september 2024.

Vedtak:

Søknaden innvilges med vilkår.

Med hjemmel i naturmangfoldloven §48 gis Johan Dagfin Nergård tillatelse til bruk av barmarkskjøretøy med lavt marktrykk i forbindelse med frakt av utstyr til restaurering av tak på våningshus i Lislbørja i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Tillatelsen gis med følgende vilkår:

- Det skal kjøres slik at det ikke oppstår kjøreskader og eller utvise hensyn til naturmiljøet.
- Det kan kjøres på hogstavfall for å hindre slitasje på underlaget.
- Tillatelsen gjelder kun for området vest for våningshuset, mellom sjøen og tunet med inntil 4 turer tur/retur fra 10. september til 31. desember 2024.
- Før kjøring skal det gis beskjed til Statens naturoppsyn, Thomas Johansen på telefon 99437644, SMS er tilstrekkelig.
- Denne tillatelsen medbringes under transporten.

Tillatelsen sendes med kopi til Brønnøy kommune.

Klage:

Du kan klage på vedtaket eller vilkår. Dette må gjøres innen 3. uker etter du mottok dette brevet. En klage sendes til Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
BRØNNØY KOMMUNE
SNO

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 1405

Rådhuset

8684 TROFORS
8002 BODØ
8905 BRØNNØYSUND

Arkivsaksnr: 2024/6376-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 06.09.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten	9/24	09.09.2024

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark i forbindelse med restaurering av bolighus i Lislbørja.

Forvalters tilrådning

Søknaden innvilges med vilkår.

Med hjemmel i naturmangfoldloven §48 gis Johan Dagfin Nergård tillatelse til bruk av barmarkskjøretøy med lavt marktrykk i forbindelse med frakt av utstyr til restaurering av tak på våningshus i Lislbørja i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Tillatelsen gis med følgende vilkår:

- Det skal kjøres slik at det ikke oppstår kjøreskader og eller utvise hensyn til naturmiljøet. Det kan kjøres på hogstavfall for å hindre slitasje på underlaget.
- Tillatelsen gjelder kun for området vest for våningshuset, mellom sjøen og tunet med inntil 4 turer tur/retur fra 10. september til 31. desember 2024.
- Før kjøring skal det gis beskjed til Statens naturoppsyn, Thomas Johansen på telefon 99437644, SMS er tilstrekkelig.
- Denne tillatelsen medbringes under transporten.

Tillatelsen sendes med kopi til Brønnøy kommune.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg Lomsdal-Visten - 09.09.2024

Behandling

Forvalters innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Søknaden innvilges med vilkår.

Med hjemmel i naturmangfoldloven §48 gis Johan Dagfin Nergård tillatelse til bruk av barmarkskjøretøy med lavt marktrykk i forbindelse med frakt av utstyr til restaurering av tak på våningshus i Lisblørja i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Tillatelsen gis med følgende vilkår:

- Det skal kjøres slik at det ikke oppstår kjøreskader og eller utvise hensyn til naturmiljøet.
Det kan kjøres på hogstavfall for å hindre slitasje på underlaget.
- Tillatelsen gjelder kun for området vest for våningshuset, mellom sjøen og tunet med inntil 4 turer tur/retur fra 10. september til 31. desember 2024.
- Før kjøring skal det gis beskjed til Statens naturoppsyn, Thomas Johansen på telefon 99437644, SMS er tilstrekkelig.
- Denne tillatelsen medbringes under transporten.

Tillatelsen sendes med kopi til Brønnøy kommune.

Søknaden

Miljødirektoratet eier eiendommen Lisblørja i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Våningshuset på eiendommen er planlagt vedlikeholdt i år, og det er skrevet avtale med entreprenør om vedlikehold på taket. Nasjonalparkstyret har tidligere vært involvert i saken.

Entreprenøren, Johan Dagfin Nergård søker derfor nå om motorisert ferdsel fra sjø og opp til tunet med materialer til vedlikeholdet samt utfrakt av avfall etter restaureringen.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

All motorisert ferdsel i nasjonalparken er i utgangspunktet forbudt, men nasjonalparkstyret har i noen tilfeller mulighet for å dispensere fra denne bestemmelsen. Forskriften åpner imidlertid ikke opp for barmarkskjøring til slike tiltak. Saken må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen, naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke må stride mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Disse vilkårene er kumulative, det betyr at hvis begge vilkårene er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om det skal gis dispensasjon.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering av saken

Området ble utredet i 2003 i forbindelse med verneplanprosessen. Dette ble gjort av [Miljøfaglig Utredning](#) Rapport 2004:3. Det beskrives i rapporten at dalbotnet og området nært gården i Lislørja var helt ugjennomtrengelig av plantet sitkagranskog, i tillegg beskrives det at plantene har spredd seg ut i et større område utenfor plantefeltet. I 2019 ble det gjennomført hogst av sitkagran på eiendommen. De siste årene har også nasjonalparkstyret vært brukt betydelige midler til å få bort oppslag av sitkagranskudd etter hogsten, og det er satt bevaringsmål for oppfølging av utviklingen.

I 2022 gjorde NiBIO en ny kartlegging (Basiskartlegging av området - NIN). Rapporten beskriver da at det fremdeles er oppslag av sitkagran både etter uttaket og i randsonene. I tillegg er det en god del kjørespor i dalbunnen etter tømmerdriften i 2019. Det er også uttrykt en bekymring for at den økende elgstammen utgjør en trussel for oppslag av løvtrær og revevegetering av området, særlig med tanke på etablering av alm. Hele området preges av hogsten som ble utført i 2019.

Det er registrert to viktige naturtyper like nord for hogstfeltene (Rik edellauvskog - DN hb13) Disse er klasset som viktig verdi, men berøres ikke av denne søknaden. Det er ikke registrert rødlistede- eller sensitive arter i området hvor det søkes om kjøring.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes derfor som godt nok, og det vurderes heller ikke som aktuelt å bruke «føre-var-prinsippet».

Bilde hentet fra NiBIO rapport 2022.

Lislørja/Lillebørja gnr. 191 bnr. 1 i Brønnøy er en veiløs eiendom i en fjordarm ut nordøst fra Velfjorden. Eiendommen eies av Miljødirektoratet. Hele eiendommen er innenfor grensene på Lomsdal-Visten nasjonalpark. Tidligere har arealene rundt husene vært innmark, men etter

tilplantingen med sitkagran har ikke arealene blitt benyttet til jordbruksdrift. Eiendommen har tidligere vært leid ut til jakt, men det er ikke inngått avtale om elgjakt i 2024. Det er heller ikke andre gjeldende tillatelser til motorferdsel i Lislørja med unntak av reindriftas direkte hjemmel i verneforskriften. Den samlede belastningen vil derfor være helt minimal for denne tillatelsen.

Fjordarmene i Velfjord er sterkt påvirket av menneskelige aktiviteter langt tilbake i tid. Helt tilbake til 1600- tallet har disse områdene hatt tett bosetting. Bosettingen avtok kraftig og opphørte helt i store delområder for 50-60 år siden. Bruken av naturressursene var intens med omfattende hogst, beite og slått. Den "urørte naturtilstanden" som observeres i dag er m.a.o. et suksessjonsstadium fra et landskap som har vært intensivt utnyttet og opplagt har vært langt åpnere. Generelt står det i Miljøfaglig utredning sin rapport fra 2003 at mange av engene på innmark i utredningsområdet bærer preg av å ha vært både pløyd og gjødslet tidligere og er gjennomgående artsfattige og med dominans av nitrogentolerante arter.

Fra landingsplass med båt og opp til gårdstunet er det ca 200 meter. Dette er en relativ kort avstand, men vil gjøre riving- og restaureringsarbeid veldig tungvint med tunge og uhandgripelige tak/laster. Nasjonalparkstyret har i utgangspunktet mulighet til å gi tillatelse til slik transport på snødekt mark med beltekjøretøy (forskriftens punkt 6.3.e. Fjordarmene i Velfjord er ofte isdekt på vinterhalvåret, noe som gjør det vanskelig å utnytte vintersesongen til slikt arbeid. Helikopter vil også fordyre prosjektet unødvendig. Bakgrunnen for dette er å redusere marktrykket og slitasje på barmark. Dette er særlig sårbart for områder med våte partier og myr. Fra landingsplassen og opp til tunet er det stort sett morene og sterk grunn. Det ligger også spredt hogstavfall som evt kan benyttes til å kjøre på for å redusere marktrykk/slitasje.

Lomsdal.Visten nasjonalparkstyre innvilget i 2023 tillatelse etter samme vilkår og vurdering til lignende sak i Storfjorden.

Ellers skal kostnadene ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver (nml. § 11), noe som vil være aktuelt dersom det oppstår skade på naturmangfoldet som følge av motorferdselen, eller vilkår for tillatelsen ikke følges. På bakgrunn av de opplysningene som ligger til grunn, anser forvalter prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (nml. § 12) ivaretatt.

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

MILJØFAGLIG UTREDNING AS
Toppundveien 1333
9423 GRØTAVÆR

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2020/3713

Deres ref.

Dato 21.05.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Vedtak - Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for motorferdsel - helikopterflyging og landing i Lomsdal-Visten nasjonalpark

Her kommer svar på søknaden om helikopterlanding i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Søknaden er innvilget med villkår på delegering fra nasjonalparkstyret.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldlovens §48 første ledd gis Miljøfaglig Utredning AS ved Sara Margrete Gilberg Nyjordet dispensasjon til landing med helikopter i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Landingen gjelder for en inntransport av personell og utstyr og en uttransport av personell og utstyr i perioden 8. august til 15. august 2024.
- Helikopteret kan lande for å sette av og plukke opp utstyr og personell.
- Landingen skal kun skje i området som er omsøkt i vedlagt kart til søknaden. I området sør for Finnknevatnet i Vefsn kommune.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Dispensasjonen skal være tilgjengelig under transport og landing.
- FØR transport SKAL det gis beskjed til lokalt SNO, Thomas Johansen på telefon 994 37 644 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må dere ha en egen behandling fra Vefsn kommune. Denne behandlingen sendes med kopi til kommunen, som vil gjøre egen behandling etter motorferdselloven.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

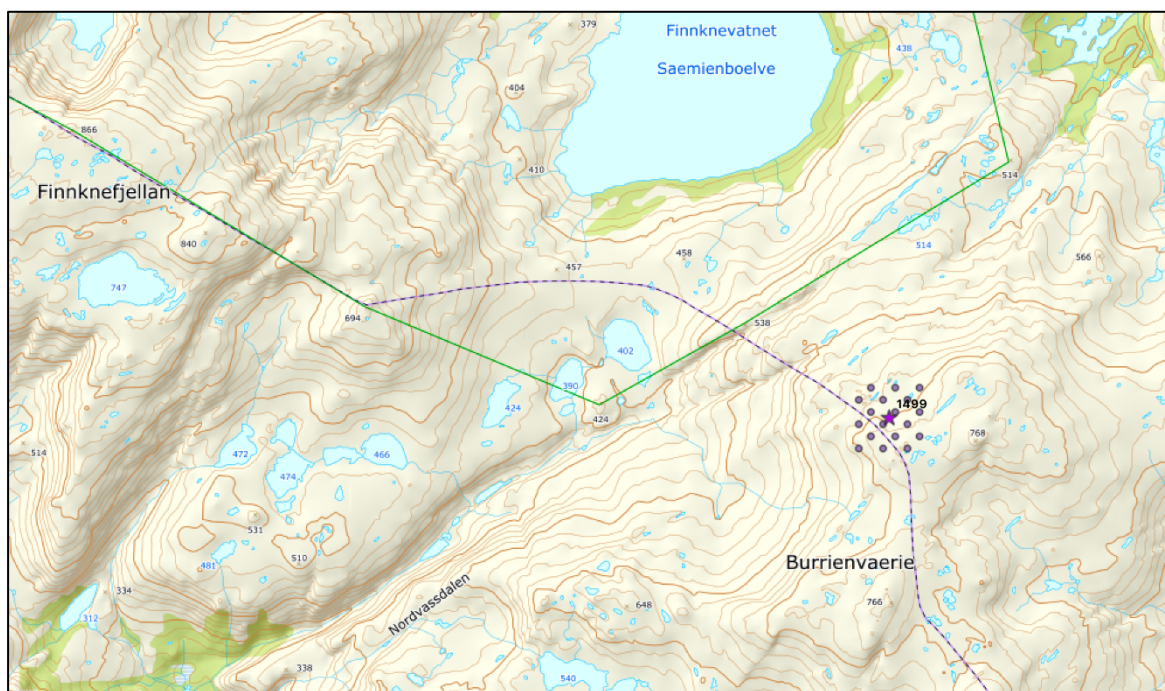
Søknaden og bakgrunn

Miljøfaglig Utredning AS ved Sara Margrete Gilberg Nyjordet søkte den 14. mai om dispensasjon til landing med helikopter i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve. Dette blir gjort i forbindelse med prosjekt, Arealrepresentativ overvåkning. Arealrepresentativ naturovervåking (ANO) er et nasjonalt overvåkingsprogram som samler inn data på viktige indikatorer, for fagsystem for økologisk tilstand. Overvåkningen er et prosjekt i regi av Miljødirektoratet.

Miljøfaglig Utredning AS er underleverandør til Salír natur som skal gjennomføre vegetasjonsanalysene i Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Forvaltningsmyndigheten for Lomsdal-Visten har tidligere gitt tillatelse til markinngrep i forbindelse med overvåkingsprogrammet til 3 ulike stasjoner. I forbindelse med behandlingen 22. mars og 8. juni i 2023 ble det presisert at eventuell motorisert ferdsel måtte søkes om separat.

Miljøfaglig Utredning AS søker derfor om dispensasjon fra motorferdselsforbudet for gjennomføring av undersøkelsene. Det søkes om landing med helikopter i Vefsn kommune ved en lokalitet, som er omtalt som flate 1499.

Kartfiguren viser plasseringa av flate 1499 ved Burrienvaerie, rett sør for Finnknevatnet. De 18 punktene viser hvor analysene skal gjennomføres.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet 29. mai 2009 og blir forvaltet av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvatn og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt. Dette står i verneforskriften § 3, punkt 6.1. De er ingen hjemmel i verneforskriften for å gi tillatelse for gjennomføring av naturvitskaplege undersøkelser. Saken må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonshjemmelen.

Alle saker som gjelder naturmangfoldet skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldloven sine §§ 8-12.

Vurdering av saken

Selve tillatelsen til inngrep i forhold til kartleggingen (ANO) er tidligere behandlet av nasjonalparkstyret den 22. mars 23 ST 6/23. Det ble da bedt om egen søknad dersom det var behov for bruk for motorisert ferdsel.

Naturmangfoldlovens § 48 sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak om det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene i stor grad, eller om sikkerhetsvurderinger eller hensyn til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknaden må vurderes etter vilkårene om at det ikke er i strid med vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene vesentlig. Disse vilkårene er kumulative, det vil si at dersom begge er oppfylt kan forvaltningsmyndigheten vurdere om man skal gi tillatelse eller ikke.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som gjelder naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og påvirkningen på det.

Nasjonalparken ble godt kartlagt i arbeidet med verneplan for Lomsdal-Visten (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3) og verneplan for barskog (NINA utredning 6: 1-91. Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse og fra www.naturbase.no.

Det søkes om landing i området Burrienvaerie sør for Finnknevatnet.

Arealene rundt Burrienvaerie og Finnknevatnet domineres av granitt, som setter sitt preg på området. Det er ikke registrert sårbare naturtyper etter DN håndbok 13 i dette området. Det er heller ikke gjort funn av rødlistede arter i de aktuelle områdene. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>)

Hele nasjonalparken er beiteområde for rein.

Kunnskapsgrunnlaget blir vurdert som tilstrekkeleg. «Føre-var-prinsippet», naturmangfoldlovens § 9, skal derfor ikke benyttes.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samla belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en tillatelse kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis svekking av området og forvitring av verneforskriften. Motorferdsel med landing en dag i perioden 1. til 8. august vil ikke ha vesentlig skade på naturmangfoldet.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Søknaden blir vurdert til å ikke være i strid med vernevedtakets formål, og med de hensyn som er satt blir tiltaket heller ikke vurdert til å påvirke verneverdiane i stor grad. Vitskapelige undersøkinger som kartlegger vegetasjonen i verneområdene og hvordan den utvikler seg over tid vil bidra til ein økt kunnskap og slik kunne bedre underlaget for forvaltningens arbeid.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

VEFSN KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
sno

Postboks 560
Postboks 1405

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98

8651 MOSJØEN
8002 BODØ
8684 TROFORS

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

STIFTELSEN HELGELAND MUSEUM
Sjøgata 23E
8656 MOSJØEN

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2013/3076

Deres ref.

Dato 14.06.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Vedtak - søknad om dispensasjon fra verneforskrift for Lomsdal-Visten nasjonalpark for transport av varer og utstyr med helikopter til Sørvassdalen. Helgeland Museum

Her kommer svar på søknaden om dispensasjon fra motorferdselforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmidajve for å bruk av helikopter i Searvoesvuemie/Sørvassdalen i Vefsn.

Vedtak

Helgeland Museum, avd. Vefsn ved Carl Ninian Wika, får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve til frakt av materialer og verktøy i forbindelse med restaurering av bygninger ved samisk boplass i Searvoesvuemie/Sørvassdalen i Vefsn. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav e, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med inntil seks (6) landinger i perioden 15. juni 2024 til 31. desember.2024. Flygingen foregår fra Mosjøen lufthavn til Searvoesvuemie/Sørvassdalen.
- Dersom det er rein i området skal det tas hensyn til dette, det vil si at reinen skal få mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Før flyging skal det gis beskjed til lokal SNO, Thomas Johansen på telefon 99 43 76 44 og Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt (Torstein Appfjell, distriktsleder telefon 905 07 332). SMS er tilstrekkelig.
- Dispensasjonen skal være med i helikopteret.

Det er ikke tillatt å rydde unna vegetasjon for transporten.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må dere eventuelt ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket er videresendt til kommunen.

Klage på vedtak

Dere kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Helgeland museum avdeling Vefsn har den 13. juni søkt om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Dette i forbindelse med restaurering av husgamme ved restaurert samisk boplass i Sørvassdalen. Det søkes om å kjøre 6 turer i perioden 15. juni til 31.12.2024.

Det søkes i tillegg om å ta ut byggematerialer i nærheten av den samiske boplassen, noe som vil bli behandlet i egen sak.

Landingsplass er markert på kartet under med koordinater: 65,73585°N 13,00441°Ø

Kart: landingspunkt for helikopter ved Sørvatnet.

Gippe og Gunnar Vesterfjell Njarka satte på begynnelsen av 1900-tallet opp ei særegen husgamme ved Finnkotbekken i lia ovenfor Øvervatnet. Denne er antatt bygd i 1917 ut fra inskripsjon ved inngang. Til gammeplassen hørte det med ei tradisjonell *dearvie-gåetie* (torvgamme) og et *buvrie/boerne* (bur/oppbevaringssted) ved vatnet. Buret er antatt eldre enn husgamma, men noen sikker tidsangivelse finnes ikke. Torvgamma har gått over til å bli en *slaameme-gåetie* (gamme i forfall), men restene vises enda. På slutten av 1990-tallet ble husgamma og buret restaurert av Vefsn Museum og Sijti Jarng. Det ble også oppført en ny torvgamme noen hundre meter fra den opprinnelige boplassen. Vefsn historielag står som eier av anlegget, men det driftes av Helgeland Museum. Helgeland Museum restaurerte i 2017 buret.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt i nasjonalparken. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.1. Forvaltningsmyndigheten kan likevel gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger. Dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav e.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Et av formålene til nasjonalparken er å ta vare på kulturminner (verneforskriften §2 punkt 2.). Dette samiske kulturminnet er unikt i regional sammenheng, og gjenspeiler godt deler av den rike samiske historien i området.

Vurdering

Den samiske historien i området er lang, selv om de fleste eldre spor etter samisk bosetting er tatt tilbake av naturen. Ved Øvervatnet finner vi den aktuelle boplassen («Gippekata»),

som er et automatisk freda kulturminne. Gunnar og Gippe Njaarka hadde også ei gamle ved Grønlivatnet. Ved Gardsgjorget er det ei nyere, delvis forfalt gamle. Gården Sørvasdalen var i drift frå 1853 til 1892. I tillegg til boplassen etter Gippe og Gunnar Vesterfjell Njarka er det to private hytter ved Øvervatnet, ei ved Nervatnet og ei ved Langvatnet. Statskog Fjelltjenesten har ei oppsynshytte ved Nervatnet og Vefsn Jeger og fiskeforening har ei utleiehytte ved Lavatnet.

Dette er et viktig kulturminne i nasjonalparken, og bevaring av kulturminner er en del av verneformålet.

Berggrunnen i området består i hovedsak av granitt, men det er også flere innslag av kalkrike områder, blant annet ved Grønlivatnet. Selve Sørvasdalen/Searvoesvumie er et avsidesliggende dalføre som strekker seg fra nordgrensen av nasjonalparken og sørover mot Fagerjordfjellet. Den er et grunt innsenket dalføre med overveiende fattig berggrunn og nøysom vegetasjon. Det er glissen furuskog av røsslyng- og blokkebærtypen i dalbunnen med hovedsakelig småbregne- og blåbærgranskog i liene.

Forekomsten av signalarter og rødlistearter knyttet til gammelskog er dårlig. Området som helhet er vurdert å ha lokal verdi på grunn av dominansen av fattig og glissen fjellskog. Området har en viss verdi som raste og hekkeområde for våtmarksfugl. Av særlig verdi trekkes fram registreringer av storlom og tretåspett. Sørvasdalen er også registrert som hekkeområder for dverg- og jaktfalk. Jaktfalken er registrert som nært truet i norsk rødliste og i tilbakegang. Det er også registrert fiskemåke og fjellrype i området jaktfeltet ligger i, begge er kategorisert som nært truet i rødlista. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge.

Sørvasdalen/Searvoesvuemie er et viktig beiteområde for rein. Dersom der er rein i området må det tas særskilt hensyn. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke dokumentert at lavtflyging med helikopter er til vesentlig skade på naturmangfoldet utenom hekke- og yngletid. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark ved Gårdsgjorget oppleves Sørvasdalen som et lite påvirket område. Det er gitt dispensasjon til motorferdsel med snøskuter til alle hyttene i Sørvasdalen, to til tre turer årlig. Det har i tillegg år om annet blitt gitt dispensasjon til frakt av utstyr og materiale med helikopter, da lite snø har gjort

transport med snøskuter vanskelig. I tillegg har det blitt gitt tilatelse til jaktlag for uttransport av felt elg med helikopter.

Sørvassdalen er attraktivt som turmål i nasjonalparken. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august. Forstyrrelser for friluftslivet må i tillegg betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take-off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

VEFSN KOMMUNE
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
SNO

Postboks 560
c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 1405

8651	MOSJØEN
8684	TROFORS
8002	BODØ

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

STATSKOG SF
Postboks 63 Sentrum
7801 NAMSOS

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2023/29914

Deres ref.

Dato 31.05.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av helikopter til frakt av materiell og utstyr til Fjellgården og Sæterskarhytta i Vefsn kommune - Statskog

Her kommer svar på deres søknad om dispensasjon for landing med helikopter i Lomsdal-Visten nasjonalpark for frakt av materialer til restaureringsarbeider til Sæterskardhytta og Fjellgården i Vefsn.

Vedtak

Statskog SF ved Tore Bjørnstad får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av byggematerialer til Sæterskardhytta og Fjellgården i Vefsn med helikopter. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav e, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Statskog SF får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for flyging i 3 dager innenfor perioden 15. juni til og med 15. september 2024. Frem til 1. august 2024 må kun «nordlige helikopter-rute» fra bygningen på Eiteråfjellet til Sæterskardet benyttes. Etter 1. august kan «sørlige helikopter-rute» mellom Sæterskardet til Andamomyra grustak benyttes (jfr kart fra søker).
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Det er ikke tillatt å fjerne trær eller vegetasjon i forbindelse med landing.
- Dispensasjon må være med på hver tur.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må det foreligge egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket sammen med søknaden blir videresendt til kommunen som gjør sin behandling.

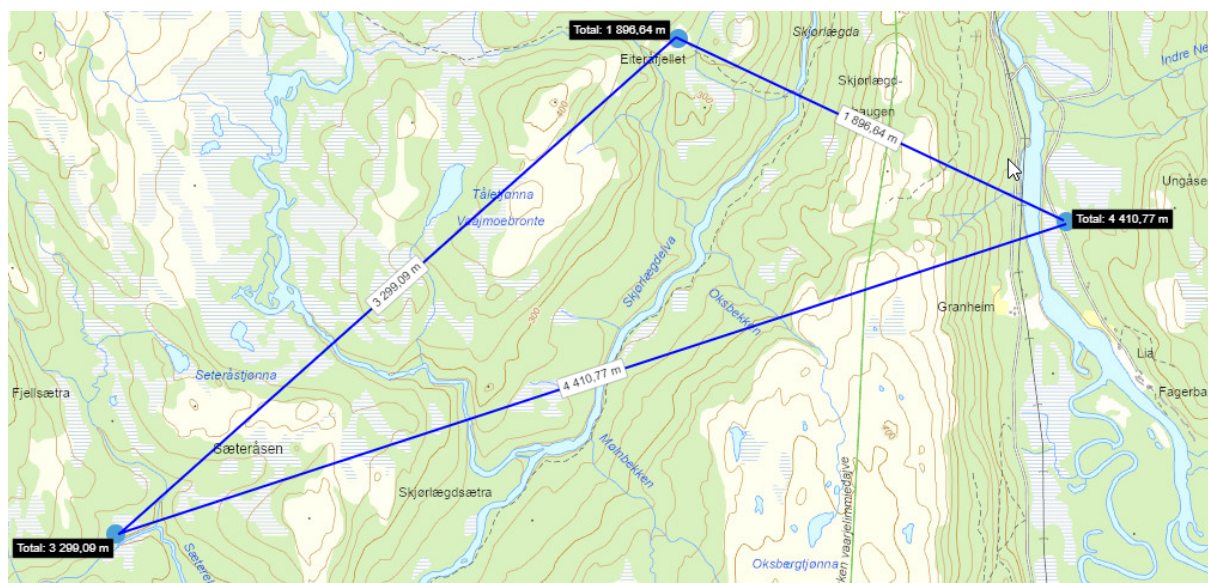
Klage på vedtak

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Statskog SF Nordland startet i fjor opp restaurering på Eiteråfjellet/Fjellgården i Vefsn. Fjellgården står åpen for turgåere i området og det har vært et godt og langvarig samarbeid mellom Statskog og nasjonalparkforvaltningen om Fjellgården.

Statskog SF har den 23. mai søkt om dispensasjon for transport og landing med helikopter, dette for å få byggematerialer inn til Fjellgården først, og senere inn til Sæterskardhytta. Det søkes om inntil 10 turer til Fjellgården, inntil 10 turer til Sæterskardhytta og inntil 5 turer med frakt tilbake til høsten. Til sammen søkes det om å fly 3 dager. Oppstart den 15. juni 2024. Det søkes om å kjøre rute fra Andamomyra grustak til bygningen ved Fjellgården og over til Sæterskardet («nordlige helikopter-rute») og fra Sæterskardet til Andamomyra (sørlige helikopter-rute»). Det er lagt ved kart til søknaden.

Kart: Oversiktskart over ruter mellom Andamomyra grustak, Fjellgården og Sæterskardhytta i Vefsn.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen.

Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter verneforskriftens § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, dette står i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav e.

Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering

Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. Transportruten ligger i all hovedsak innenfor Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve og går over Skjølægda til Fjellgården, Sæterskardet og tilbake til Andamomyra i Eiterådalen. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at slik transport med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig fordi det er en mer skånsom løsning med tanke på terrengslitasje. Det går en sti fra Sandvikbakken til Fjellgården i dels vanskelig terreng, slik at annen type transport er utelukket på barmark.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Området i Skjølægda er relativt godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse ([Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3](#)) og [Naturbase](#). Fjellområdene er golde og fattige, mens det nede i Eiterådalen er større variasjon i berggrunnen, inkludert en del kalkrike og baserike bergarter (bl.a. marmor). Dette gir en del rik skog, særlig i granskogene tilknyttet elvekløftene. Granskog dominerer i området og det er langt på veg kompakte naturskoger med preg av tidligere tiders gjennomhogster og det er områder med store verdier knyttet til gammel skog.

Sæterskardhytta ligger i Skjølægda i Vefsn. Området er utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog i Midt-Norge, DN-rapport 1991-1. Generelt er vegetasjonen variert med flere kravfulle skogsutforminger. Spesielt finnes store utforminger av urterik granskog. Naturskogen er på mange steder helt intakt. Det er tidligere registrert hekkende rovfugl langs den «sørlige helikopter-ruta» og dette vurderes som sårbart i forhold til helikoptertrafikk. Det settes derfor som vilkår at det kun er «nordlige helikopter-rute» som kan benyttes i perioden frem til 1. august.

Lokalt finnes rik flora av kalkkrevende plantearter. Det ble dokumentert få signal- og rødlistearter knyttet til gammel granskog. Deler av den gamle innmarka rundt Fjellgården skjøttes årlig i regi av nasjonalparkstyret.

I følge Naturbase er det registrert svartonekjuke og jøkelstarr i området. Svartonekjuke er registrert som nært truet i norsk rødlisten og jøkelstarr som sårbar. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>).

Områdene brukes som beite for rein og det skal derfor tas særskilt hensyn dersom det er rein i området. Det betyr at reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før man går ned med helikopter.

Det er gode nok kunnskaper om naturmangfoldet, dette betyr at naturmangfoldlovens § 9, «føre-var- prinsippet», ikke brukes i denne saken.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. Det er ikke tillatt å felle trær/rydde landingsplass i forbindelse med landing med helikopter. Til tross for spor etter tidligere bruk, som gammerester, hesteveger og hogst oppleves områdene som lite påvirkede.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Det er imidlertid viktig for friluftslivet at vedlikeholdet på Fjellgården og Sæterskardhytta blir gjennomført. Dette er et av de områdene i nasjonalparken som er hyppigst besøkt. Den største frilftsaktiviteten er knyttet til perioden juni-august (Spesielt i forbindelse med «Sjøberg-marsjen»). Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig i forbindelse med landing og take-off og den samlede belastningen på området vurderes derfor som akseptabel.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

SNO

VEFSN KOMMUNE

JILLEN-NJAARKE

REINBEITEDISTRIKT

STATSFORVALTEREN I

NORDLAND AVD BODØ

Postboks 560

c/o leder Torstein Appfjell

Haustréisvegen 98

Postboks 1405

8651 MOSJØEN

8684 TROFORS

8002 BODØ

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

Hyttestyret for Litjvasshytta, Vefsn JFF

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2018/7829

Deres ref.

Dato 06.06.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Dispensasjon fra verneforskrift Lomsdal-Visten nasjonalpark, helikoptertransport av utstyr i Skjølægda. Vefsn JFF

Her kommer svar på deres henvendelse om dispensasjon for lavtflyging med helekopter i Lomsdal- Visten nasjonalpark for frakt av utstyr tilknyttet hytte i Skjølægda.

Vedtak

Vefsn jeger- og fiskeforening ved Magne Krutnes får dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av utstyr til Storvatnet i Skjølægda. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav f, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dere får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for en flyging i perioden 15. juni til og med 15. september 2024. Transporten bør samordnes med Statskog SF som har fått dispensasjon for helikoptertransport i området i samme periode. Transporten før 1. august kan foregå enten via Fjellgården og Sæterskardhytta inn til Storvatnet eller korteste vei via Rundtjønna til Storvatnet som vist på kart i utredningen.
- Dersom det er rein i området må det vises særlig hensyn. Reinen må gis mulighet til å forflytte seg rolig før helikopteret går ned.
- Utrangert utstyr må fraktes ut fra nasjonalparken.
- Dispensasjon må være med under flygingen.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må det foreligge egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Dette vedtaket blir videresendt til kommunen som gjør sin behandling.

Klage på vedtak

Du kan klage på vedtaket. Klagen må sendes til nasjonalparkstyret i løpet av tre uker etter at du har fått dette brevet. Nasjonalparkstyret vil da se på saken en gang til. Hvis vedtaket ikke blir omgjort blir klagen oversendt Miljødirektoratet for behandling.

Bakgrunn

Vefsn JFF ved Magne Krutnes har henvendt seg til nasjonalparkforvaltningen vedrørende transport av utstyr opp til Storvatnet i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Utstyret er i tilnytting til Lisjvasshytta i Skjølægda.

Det er ønske om å samordne transporten med allerede gitt tillatelse til Statskog SF som driver med restaureringsarbeider på sine hytter i Skjølægda denne sommeren.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3 er motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt.

Forvaltningsmyndigheten kan i hht punkt 6.3 bokstav f, gi tillatelse til motorisert ferdsel for transport av varer og utstyr til hytter og gammer.

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§8-12, jf § 7.

Vurdering

Hjemmelsgrunnlaget for søknaden vurderes som oppfylt.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Området Holmfjellet- Skjølægda er godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten og opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse (Miljøfaglig utredning, rapp 2004:3) og Naturbase.

«Litjvasshytto» ligger ved Litlvatnet i Skjølægda i Vefsn kommune og brukes som utleiehytte. Hytta ligger på tuftene av den gamle husmannsplassen, på gammel kulturmark.

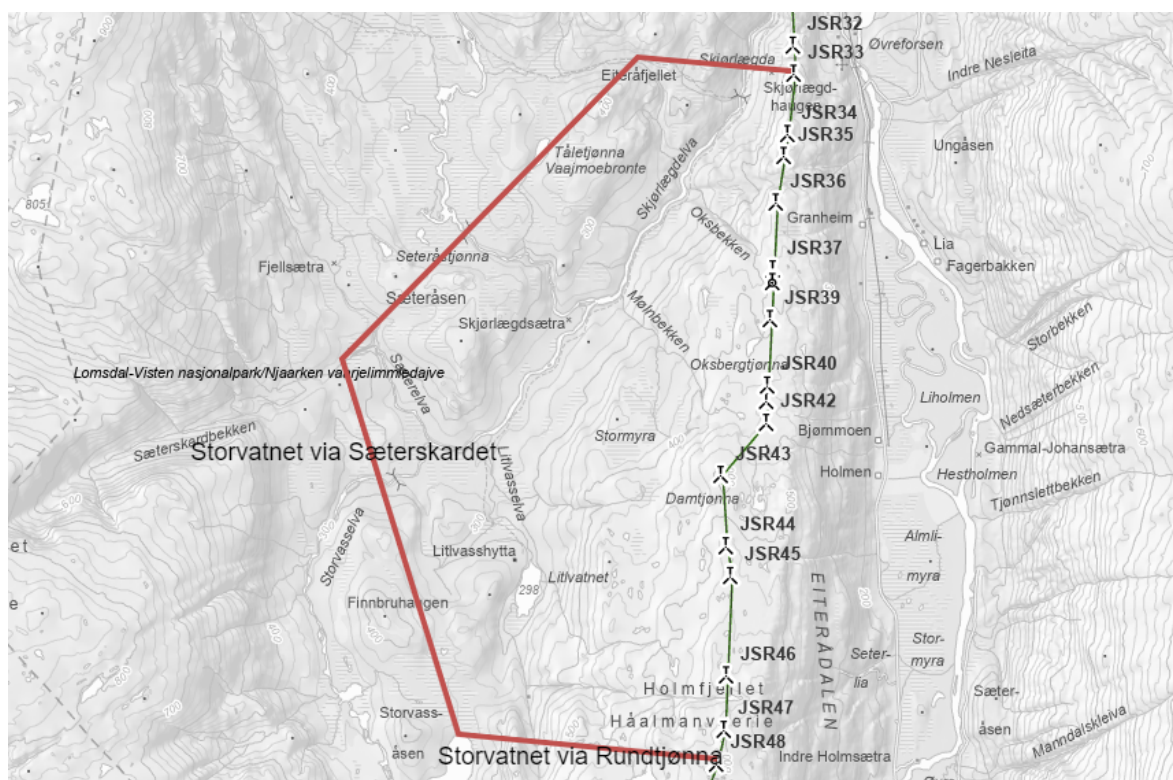

Området ble utredet i forbindelse med forslag til verneplan for barskog i Midt-Norge, DN-rapport 1991-1 og informasjonen er hentet fra denne samt fra Miljøfaglig Utredning rapport 2004:3 og Naturbase. Skjølægda er beskrevet som et område store verneverdier og en variert natur. Småbregnegranskog er den vanligste skogtypen, men i området forekommer også gammel furuskog og fjellbjørkeskog. Granskogen viser stor aldersspredning.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt og naturmangfoldslovens § 9, «føre-var-prinsippet» kommer derfor ikke til anvendelse.

Etter naturmangfoldlovens §10 skal økosystemtilnærming og samlet belastning på et område vurderes, om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje, støy og for fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv.

Kart over Skjølægda og alternative transportmuligheter inn til Storvatnet.

Transport via helikopter vil ikke virke negativt på vegetasjonen i området, men vil generere støy i perioden hvor transporten pågår. Likevel er helikopter vurdert i forvaltningsplanen som et mer skånsomt alternativ til motorisert transport.

I perioden frem til 1. august vurderes det som kritisk med forstyrrelser på sensitive arter. Ut fra det som er registrert i Skjølægda vil det bli gitt tillatelse til transport via Fjellgården og

Sæterskardet (samme trase som Statskog SF har fått) eller korteste vei inn i nasjonalparken via Rundtjønna lengre sør og inn til Storvatnet.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

VEFSN KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
STATSKOG SF
SNO

Postboks 560
Postboks 1405

c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Postboks 63 Sentrum

8651 MOSJØEN
8002 BODØ

8684 TROFORS

7801 NAMSOS

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

DNT SØR-HELGELAND
Postboks 215
8901 BRØNNØYSUND

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2024/5533

Deres ref.

Dato 22.07.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Vedtak om dispensasjon for bruk av helikopter til frakt av materialer til foreningshytte i Strompdal DNT Sør-Helgeland

Her kommer svar på deres forespørsel om inntransport av materialer, og uttransport av byggeavfall til foreningshytte i Strompdalen i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. Søknaden er innvilget med vilkår og gitt etter delegering fra nasjonalparkstyret.

Vedtak

Arild Strømmen gis på vegne av DNT Sør-Helgeland dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for bruk av helikopter for transport av byggevarer og byggeavfall for vedlikehold av foreningshytte i Strompdalen i Brønnøy kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3 bokstav e og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for perioden 1. september til 1. desember 2024
- Dispensasjonen gjelder for ett helikopter med en landing
- Hvis det er rein i området skal det tas særlig hensyn til denne
- Dispensasjonen og tillatelse fra kommunen skal medbringes og kunne fremvises ved kontroll
- FØR transport SKAL det gis beskjed (SMS er tilstrekkelig) til lokalt SNO, Thomas Johansen på telefon 99 43 76 44 og til Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt ved Torstein Appfjell på telefon 90 50 73 32.

Det gjøres oppmerksom på at det kreves dispensasjon fra Brønnøy kommune. Miljødirektoratet tillater landing på sin eiendom dersom øvrige tillatelser foreligger.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Arild Strømmen har i e-post datert 04.07.24 søkt om tillatelse til bruk av helikopter for transport av materialer inn og byggeavfall ut fra foreningshytte i Stormpdalen i Børnnøy. Hytta eies av DNT Sør-Helgeland. Det søkes om en flyging.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3, punkt 6.1 er motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3, punkt 6.3 bokstav e, gi tillatelse til bruk av luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold av bygninger i nasjonalparken.

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf § 7.

Vurdering

Hjemmelsgrunnlaget for søknaden vurderes som oppfylt.

Det framgår av naturmangfoldlovens § 8 at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Stormpdalen ble vernet som naturreservat gjennom verneplan for barskog i 1992. Området ble i den forbindelsen kartlagt av Norsk institutt for naturforskning (regionrapport for Midt-Norge, 1988). I 2012 gjennomførte Bioforsk Nord Tjøtta botaniske registreringer på kulturmarka i Stormpdalen på oppdrag fra nasjonalparkstyret (rapport 12/2013). Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse og Naturbase.

Stormpdalen er et granskogsområde med mye rik høgstaude- og storbregnevegetasjon. Skogstua ligger på den gamle innmarka og områdene nærmest den tidligere gården domineres av bjørk. Den gamle innmarka er delvis gjengrodd, men det finnes fremdeles en del typiske slåttearter i området. Det er ikke registrert rødlistearter i området. Stormpdalen er også et attraktivt turmål for vandrere i nasjonalparken, og en mye benyttet veg mot Lomsdalen. I forvaltningsplan for Lomsdal-Visten/Njaarke pekes det på at lufttransport med helikopter i mange tilfeller vil være ønskelig (framfor tillatte kjøretøy) fordi det er en mer

skånsom løsning med tanke på terrengslitasje. Det omsøkte tidspunktet for flyging er innenfor en periode da det ikke vil ha negativ påvirkning for hekking/ungling.

Det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og effekten av tiltaket. Naturmangfoldlovens § 9, "føre-var-prinsippet", får derfor ingen vekt i denne saken.

Ut over forstyrrelse for dyreliv vil bruk av helikopter kunne forstyrre det allmenne friluftslivet. Den motoriserte ferdsele i området er svært begrenset. Det er ei åpen skogkoie i Lomsdalen der det har blitt gitt dispensasjon for en årlig flyging med utstyr, samt til uttransport av felt elg. Ut fra dette vurderes omsøkte tiltak ikke å gi en samla belastning på økosystemet som vil være til skade på naturmangfoldet og verneverdiene (naturmangfoldloven § 10).

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

SNO

JILLEN-NJAARKE

REINBEITEDISTRIKT

STATSFORVALTEREN I

NORDLAND AVD BODØ

BRØNNØY KOMMUNE

MILJØDIREKTORATET

c/o leder Torstein Appfjell

Haustrisvegen 98

Postboks 1405

Rådhuset

Postboks 5672 Torgarden

8684 TROFORS

8002 BODØ

8905 BRØNNØYSUND

7485 TRONDHEIM

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Trofors jernbanestasjon
8680 Trofors

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 +4775547819
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Lomsdal-Visten

OLADALENS VENNER
c/o Oddgeir Johansen Tore Hunds gate 11
8657 MOSJØEN

Saksbehandler Bjørnar Aarstrand

Vår ref. 2018/1313

Deres ref.

Dato 29.01.2024

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Korrigerings av periode: Søknad om fornyet dispensasjon fra verneforskriften for motorferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark - Oladalens venner

Tidligere vedtak inneholdt feil periode og er nå korrigeret til 2024 - 2026. Behandlingen er ellers identisk, og søknaden er innvilget med vilkår.

Vedtak

Oladalens venner får fornyet dispensasjon fra forbudet mot motorisert ferdsel i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve for transport av varer og utstyr til Oladalshytta i Skjølægda i Vefsn kommune. Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens § 3, punkt 6.3, bokstav f, og i henhold til delegert myndighet fra Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Dere får dispensasjon med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for én snøskuter med inntil fire årlige turer i perioden 2024-2026. Kjøringa skal skje på snødekt og frossen mark. Det er ikke tillatt å kjøre etter 15. april.
- Dispensasjonen gjelder for vedlagt trase.
- Dersom det er rein i området må dere vise særlig hensyn. Sakk ned på fart og stopp om nødvendig slik at reinen får forflyttet seg.
- Transport skal ikke skje i utfartsdagene i påsken: Fra og med Skjærtorsdag til og med 2. påskedag.
- Dere skal registrere kjøringa før dere starter i tidligere tilsendt kjørebok (dato og signatur). Etter at dispensasjonen er utløpt (og senest 01.06.2026) skal kjoreboka sendes inn til nasjonalparkstyret (evt kopi av kjorebok dersom det søkes om videre dispensasjon).
- Dere skal ha med dispensasjon (denne siden) med kart, kjorebok og tillatelse fra Vefsn kommune på hver tur.

I tillegg til dispensasjon fra nasjonalparkstyret må dere ha egen dispensasjon fra Vefsn kommune. Søknaden og dette vedtaket videresendes til kommunen som behandler den.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Oladalens venner ved Oddgeir Johansen har den 11. desember 2023 søkt om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve til frakt av varer og utstyr til Oladalshytta i Skjølrlægda i Vefsn kommune.

Samtidig er det også søkt om å få tillatelse til plukkhogst av ved i nærområdet, dette er et forhold som har vært omsøkt og innvilget tidligere og saken ble derfor lagt opp til behandling i arbeidutvalget i egen sak.

Søknad om dispensasjon for motorferdselsforbudet behandles delegert.

Det har tidligere vært gitt dispensasjon til samme formål. Siste dispensasjon utløp 2023.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i luften under 300 meter forbudt er forbudt etter verneforskriftens § 3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorisert ferdsel på vinterføre for transport av varer og utstyr til hytter og gammer, dette står i verneforskriftens §

3, punkt 6.3 bokstav f. Alle saker som berører natur skal i tillegg vurderes ut fra naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Vurdering

Søknaden er innenfor verneforskriftens mulighet til å gi dispensasjon. I forvaltningsplanen for Lomsdal-Visten/Njaarke er det gitt retningslinjer for motorferdsel i utmark. Her åpnes det opp for maks seks turer per år. Målet er at motorferdselen skal reduseres til et minimum.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det. Området Holmfjellet-grense tidligere Skjørlegda naturreservat ble godt kartlagt i forbindelse med verneplan for Lomsdal-Visten (Miljøfaglig utredning, rapport 2004:3). Området ble også kartlagt i forbindelse med forslag til verneplan for barskog i Midt-Norge (DN-rapport 1991-1). Opplysningene om naturmangfoldet er i hovedsak hentet fra disse rapportene og www.naturbase.no.

Oladalshytta er en rekonstruksjon av hytta som ble benyttet av kompani Linge under våpentransporten mellom kyst og Vefsndalføret under andre verdenskrig. Hytta ligger innerst i Skjølægda, øverst i barskogen med et forholdsvis beskjedent bjørkebelte ovenfor opp mot fjellet. Generelt er vegetasjonen variert med flere kravfulle skogsutforminger. I området finnes store forekomster av urterik granskog. Naturskogen er på flere felter helt intakt og i øvre del av barskogbeltet finnes det gammel furuskog med urskogpreg. I følge Naturbase er det ikke registrert rødlistearter i langs den omsøkte kjøretraséen. Norsk rødliste er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge (for mer informasjon se <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>). Hele området brukes som reinbeite.

Selv om det ikke er registrert truede arter eller høgt verdisatte naturverdier i det gamle naturreservatet er det rimelig å anta at det er høge verdier knyttet til gammel skog. Fordi området allerede var vernet som naturreservat ble det ikke gjort naturtypekartlegginger her under utredningsarbeidet med nasjonalparken.

Området ble under arbeidet med verneplan for barskog i Midt-Norge beskrevet som svært verneverdig med områder med urskogspreg, artsrik flora og en interessant dynamikk mellom gran og fjellbjørkeskog. Det er derfor rimelig å anta at det både kan være viktige naturtyper i området og ikke-registrerte rødlistearter. Det er sannsynlig at man vil finne rødlistearter i den gamle gran- og furuskogen, i tillegg til på rikbarkstrær som osp og selje. Det kan også hekke rødlisteartede fugler i området. Det må derfor tas hensyn til "føre-var-prinsippet", naturmangfoldlovens § 9.

Ferdsel med snøskuter virker forstyrrende på rein, elg, rovdyr og hekkende kongeørn og jaktfalk¹. Både kongeørn og jaktfalk hekker tidlig og vil dermed kunne forstyrres av ferdsel. Det er imidlertid ingen kjente reirlokalteter i tilknytning til kjøretraséen, selv om det er gjort

observasjoner av både falk og ørn i Skjølrlægda. Elg og rein kan bli forstyrret i en sårbar periode der dyrene har begrenset mattilgang og der forflytting krever mer energi enn på barmark. For å minske forstyrrelsen på for vilt før yngletida og rein i kalvingstida skal skuterkjøring skje før 15. april. Det stilles derfor også krav om at man må sakke ned, og ved behov stoppe snøskuteren for å la rein forflytte seg rolig.

Naturmangfoldlovens § 10 sier at økosystemtilnærming og samlet belastning på et område skal vurderes. Det skal også vurderes om en dispensasjon kan skape presedens og på den måten bidra til en gradvis forringing av området og forvitring av verneforskriften. I Skjølrlægda er det ei foreningshytte som eies av Vefsn jeger- og fiskeforening og to åpne husvær som eies av Statskog, i tillegg til Oladalshytta. Tidligere var det gårdsdrift på Fjellgården (Eiteråfjell) og Skjølrlægdgården, og i korte perioder ved Litlvatnet og Tverrelvmoen (Skjølrlægdsetra). Fjellgården hadde også seter. Til tross for flere hytter og tidligere kulturmark oppleves Skjølrlægda som et lite påvirket område. Ut over hyttene og restene av gammel kulturmark, er det liten grad av synlig menneskelig påvirkning i området. Man kan finne spor etter hogster, og ved utløpet av Storvatnet er det rester etter en fløterdam.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet fordi det kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelser, slitasje og støy, i tillegg til at det forstyrrer fred og ro som grunnlag for utøvelse av friluftsliv. Vefsn- jeger og fiskeforening har dispensasjon til å frakte varer og utstyr med snøskuter til Litlvasshytta. Til de to åpne husværene fraktes utstyr av SNO som del av oppdraget fra nasjonalparkstyret. Det har også blitt gitt dispensasjon for utfrakting av felt elg med helikopter. Kjøring på snødekt mark i et så begrenset omfang som det her er søkt om vil ikke, sammen med annen lovlig snøskuterkjøring i området, virke negativt på vegetasjonen.

Skjølrlægda er et av de mest attraktive turmålene i nasjonalparken. Den største friluftaktiviteten er knyttet til perioden juni-august, selv om det også er noe vintertrafikk i området. Forstyrrelser for friluftslivet må betraktes å være kortvarig og vurderes derfor som akseptabel. Det settes likevel krav om at transporten ikke skal skje i utfartsdagene i påsken.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevante i denne saken og er derfor ikke vurdert.

Med hilsen

Bjørnar Aarstrand
Nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1 Trase Oladalen

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I
NORDLAND AVD BODØ
VEFSN KOMMUNE
JILLEN-NJAARKE
REINBEITEDISTRIKT
Statens Naturoppsyn Trofors

Postboks 1405

Postboks 560
c/o leder Torstein Appfjell
Haustreisvegen 98
Trofors jernbanestasjon

8002 BODØ

8651 MOSJØEN

8684 TROFORS

8680 TROFORS

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Lomsdal-Visten nasjonalpark
Njaarken vaarjelmiedajve

Vefsn kommune

Skutertrase Oladalen

Målestokk 1 : 25 000

0 250 500 1 000 meter

Arkivsaksnr: 2024/6085-6

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 26.09.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	19/24	11.10.2024

**Klage - søknad om tillatelse til organisert ferdsel i Njaarken
vaarjelimmedajve/Lomsdal-Visten nasjonalpark, løshundprøver på
elg.**

Vedlegg:

- 1 Klage på vedtak. Statsforvalteren.docx

Forvalters tilrådning

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre opprettholder arbeidsutvalgets vedtak den 9. september, sak AU 10/24.

Helgeland elghundklubb gis avslag på søknad om dispensasjon for å arrangere løshundprøver på elg i Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens § 3.5. ledd 2 (*Organisert ferdsel m.m*)

Klagen

Helgeland elghundklubb har klaget på vedtak fattet av arbeidsutvalget den 9. september 24 med avslag på bruk av deler av Lomsdal-Visten nasjonalpark til løshundprøver på elg. Klagen er mottatt 19. september, som er innenfor klagefristen.

I klagen understreker elghundklubben at det er snakk om en meget skånsom aktivitet: *«det er kun to personer som beveger seg så lite og stille som mulig og en hund som skal stille elgen, ikke jage»*

Elghundklubben skriver også i sin klage at de vil unngå å bruke områder i den tiden det er sau eller rein i terrenget.

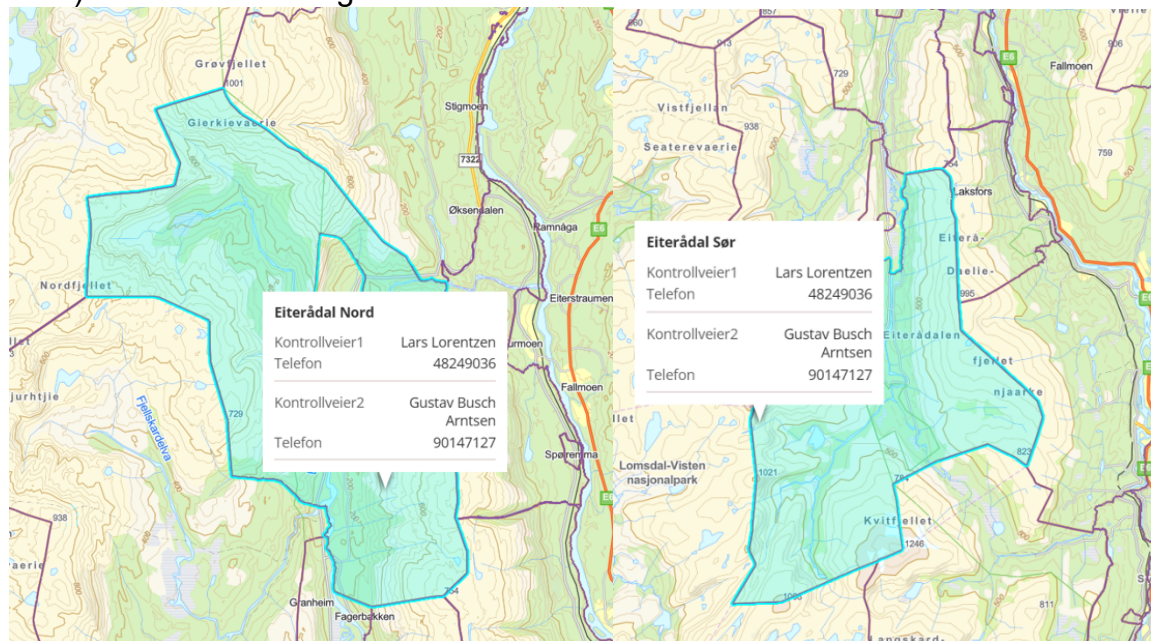

Helgeland elghundklubb tok i sommer kontakt med nasjonalparkforvalter i forbindelse med at de ønsker å få arrangert løshundprøver på elg i nye områder på Helgeland, og det er i søknad 11 august søkt om å få ta i bruk 4 områder til formålet.

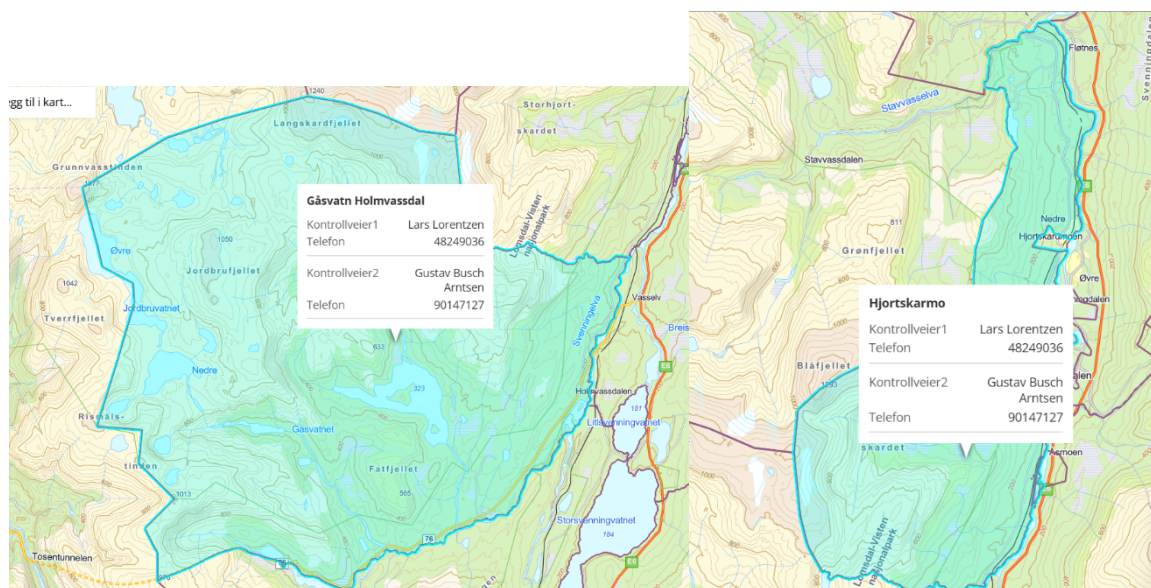
En prøvedag består av en hund, hundefører og dommer. Hunden slippes for å bli prøvd etter jaktprøvereglementet for løshund som består av 10 egenskapsmomenter, som er beskrevet i søknaden.

Hyppigheten beskrives i søknaden til ca. 1 til 5 dager på hvert jaktfelt. Prøveperioden starter 21 august og går ut januar, men på Helgeland avsluttes vanligvis prøvene når vinteren kommer.

Områdene det søkes om er Gåsvatn-Holmvassdal, Hjortskarmo, og Eiterådal (sør og nord). Kartene er vedlagt under:

Kart Eiterådal Nord og Sør

Kart Gåsvatnet – Holmvassdal og Hjortskarmo

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve ble opprettet ved kgl.res. av 29. mai 2009. Verneforskriften forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre.

Formålet med Lomsdal-Visten nasjonalpark er å:

«Bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Bevare det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster, og kulturminner. Sikre variasjonsbredden av naturtyper og store sammenhengende barskogområder i regionen. Sikre grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem. Bevare, sammen med landskapsvernområdet i Indre Visten, et variert kystlandskap fra fjord til fjell på Helgeland.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området brukes til reindrift.»

Det er viktig å presisere at nasjonalparkstyret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften, og følger forvaltningslovens bestemmelser. Styret forvalter ikke etter andre lovverk, slik som reindriftsloven, hundeloven eller viltloven.

I henhold til verneforskriftens § 3, punkt 5 er det sakt at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Videre sier forskriften at organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten og at nærmere retningslinjer blir gitt i forvaltningsplanen.

Forvaltningsplanen slår fast at jaktprøver er en type organisert ferdsel som krever tillatelse fra vernemyndighetene.

Søknaden skal videre vurderes opp mot naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf § 7.

Vurdering av saken

§ 3.5 ledd 2. i verneforskrift for Lomsdal-Visten nasjonalpark regulerer organisert ferdsel m.m. Som organisert ferdsel regnes alle organiserte turer der hovedmålsettingen er å se på dyre- og fugleliv uavhengig av arrangør, alle jaktprøver og idrettsarrangementer, samt organisert trening er organisert ferdsel uansett arrangør.

Helgeland elghundklubb ved Rune Sirijord tok tidligere i sommer kontakt med forvalter for avklaring om dispensasjon i forhold til verneforskriftene. Dette opplevdes som ryddig fra klubben, og det ble gitt beskjed om at dette var en type aktivitet som trengte dispensasjon fra verneforskriften.

Argumentasjonen i forhold til arbeidsutvalgets avslag sak 10/24 er lik i forhold til klagebehandlingen.

Det søkes om bruk av relativt store deler av nasjonalparken til løshundprøvene i Grane og Vefsn kommuner. I de fleste feltene er hovedvekten av arealet innenfor vernegrensene. Perioden det søkes om er utenfor ordinær båndtvang og det opplyses fra søker at normalt avsluttes prøvene når vinteren setter inn (normalt desember).

Naturmangfoldlovens § 8 sier at alle vedtak som berører naturmangfoldet skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfoldet og virkningen på det.

Kunnskapen om naturverdiene i områdene anses som gode, men ikke fullstendige. Kunnskapen er i hovedsak hentet fra arbeidet med verneplan for Lomsdal-Visten (Miljøfaglig Utredning rapport 2004:3) og natrubase. For områdene i Eiterådalen og Skjølægda ble det også gjennomført utredning i forbindelse med forslag til verneplan for barskog i Midt-Norge, DN-papport 1991-1.

Gjennomføring av løshundprøven er på sensommer til vinter og forventes ikke å være i konflikt med plantelivet, geologiske forekomster eller kulturminner i området. Det finnes derimot lite kunnskap om hvordan løshundprøver kan påvirke annet dyreliv (enn det prøvene er ment på). Et av nasjonalparkens verneformål er bevare det biologiske mangfoldet. Forvalter mener at det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om den generelle påvirkningen den omsøkte aktiviteten har på dyre- og fuglelivet i prøveområdene, og føre-var-prinsippet tillegges derfor stor vekt i denne saken, jf. nml § 9 Føre-var-prinsippet.

Det samiske naturgrunnlaget er en del av formålet til Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark, i tillegg er dyrelivet vernet mot vesentlige forstyrrelser i naturreservatene. Det er det ikke mulig å si akkurat hvor reinen vil stå, og om det vil være rein i slippterrengene.

Forvaltningsplanen sier ikke noe om utfallet i saker som kan ha konsekvenser for naturmiljøet, men det er viktig å vurdere omfang, tidspunkt og type aktivitet.

Det opplyses i klagen at aktiviteten skal være beskjeden. Det er kun snakk om at elghunden skal stille elgen og det er opprinnelig søkt om aktivitet på 1-5 dager på hvert felt.

Forvalter ser at løshundprøver er helt klart nødvendig i forhold til prinsippene for lovlig og forsvarlig jakt, og legger dette til vurderingen. Det er også viktig at viltet forvaltes forsvarlig av kommunene gjennom villtlovens bestemmelser. Dette vil også være det beste for å bevare de biologiske mangfoldet i økosystemene i nasjonalparken. naturmangfoldloven § 15 første avsnitt sier imidlertid at: «Høsting og annet uttak av naturlig villtlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Ved enhver aktivitet skal unødig skade og lidelse på villtlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås. Likeledes skal unødig jaging av villtlevende dyr unngås». En må derfor vurdere om det er riktig å la slik aktivitet foregå i en nasjonalpark uansett tidspunkt. Dette forvaltes ikke av nasjonalparkstyret, men det bør legges til grunn når en ser området prøvene er ment i.

Dette er en ny type aktivitet, som ikke har vært gitt tillatelse(r) til tidligere i Lomsdal-Visten nasjonalpark. Selv om det er søkt om en relativt beskjeden aktivitet på hvert felt i søknaden kan en tillatelse likevel føre til presedens og aktivitet eskalere over tid, slik at den samlede belastningen i området vil kunne bli stor totalt sett, jf. nml. §10. Forvalter vurderer at de negative og uavklarte konsekvensene er større for naturmiljøet enn de positive og innstiller derfor på å opprettholde avslaget på løshundprøver i nasjonalparken, som ble gitt av arbeidsutvalget 9. september 24. i sak AU 10/24.

Ifølge søknaden fra Helgeland elghundklubb er styret også gjort kjent med at disse prøvene skal foregå i andre områder utenfor nasjonalparken. Det finnes derfor mulighet for å lokalisere den omsøkte aktiviteten til områder utenfor disse sårbare områdene, jf. nml §12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Helgeland Elghundklubb

17.09.2024

Bjørnar Aastrand

Nasjonalparkforvalter

Klage på vedtak - søknad om dispensasjon for bruk av deler av Lomsdal-Visten nasjonalpark til løshundprøver på elg.

Viser til vedtak 2024/6085 der dere gir avslag på søknad om bruk av deler av Lomsdal-Visten nasjonalpark til løshundprøver på elg.

Dere henviser til verneforskriftens § 3.5. Den paragrafen finner vi ikke i Lovdata FOR-2009-05-29-553 Forskrift om Lomsdal-Visten nasjonalpark.

Vi vil understreke at det er snakk om en meget skånsom aktivitet, kun to personer som beveger så lite og stille som mulig og en hund som skal stille elgen, ikke jage.

Vi vil her som alle andre steder unngå å bruke områder den tiden det er sau/rein i området.

Vi håper nasjonalparkforvalteren ser verdien av arbeidet elghundklubben gjør for å heve kvaliteten på elghunder som igjen vil føre til høyere avskyting og bedre forvaltning av elgstammen.

Mvh

Helgeland Elghundklubb

Rune Korsvik

Leder

Rune Sirijord

Løshundutvalget

Arkivsaksnr: 2022/6335-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 02.10.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	20/24	11.10.2024

Henvendelse fra Velfjord historielag om gjenreising av våningshuset i Lomsdalen

Vedlegg: Notat

Forvalters tilrådning

Styret tar informasjonen fra Velfjord historielag til orientering.

Henvendelsen utredes nærmere og legges frem for rådgivende utvalg for uttalelse før endelig behandling i nasjonalparkstyret.

Henvendelsen og tidligere behandling

Høsten 2022 mottok nasjonalparkforvalter henvendelse fra Velfjord historielag med spørsmål om mulig gjenreising av våningshuset i Lomsdalen i Brønnøy.

I sak ST 35/22 var nasjonalparkstyret positive til å ta et møte med historielaget.

Resultatet av dette møtet var at grunneier, Helgelandskraft måtte kontaktes på nytt for å oppnå klarsignal for prosjektet. Historielaget skulle lage en enkel prosjektbeskrivelse som inneholder kostnadsoverslag, finansieringsplan og tanker rundt fremtidig organisering.

Henvendelsen ble også referert for nasjonalparkens rådgivende utvalg i desember 2022, hvor behandlingen ble slik:

«Rådgivende utvalg har sprikende syn på saken og det var ønske om at rådgivende utvalg fikk diskutert saken grundig dersom det blir en positiv tilbakemelding fra grunneier og saken er grundigere utredet med konsekvenser for bruk og vern.»

Saken har derfor avventet tilbakemelding fra grunneier. Denne kom på plass sommeren 2024 og Velfjord historielag tok derfor initiativ til et møte med berørte parter for å komme videre i saken. Notat fra historielaget ligger vedlagt utredningen.

Vurdering og fremdrift:

Gjenreisning av våningshuset i Lomsdalen vil helt klart kreve en dispensasjon fra verneforskriften.

I tillegg til avtale med grunneier kreves også tillatelse fra kommunen etter plan- og bygningsloven. Henvendelsen behandles først etter verneforskriften, siden denne regnes som «strengeste» regelverk.

Formålet med vern av Lomsdal-Visten er blant annet å bevare et stort, egenartet og tilnærmet urørt naturområde. Det er et mål å begrense nybygging til et minimum for i størst mulig grad bevare preget av urørthet. Nye hytter for allmenheten skal kun tillates der det er reelle behov og skal fortrinnsvis kun etableres i tilknytning til hovedstiene. Lomsdal er en av hovedstiene i vedlegg 8, forvaltningsplanen.

Ved nybygging vil det stilles krav om at hyttene er åpne for allmenheten.

En del av verneformålet er også kulturminner. Dette gjelder både fysiske og immaterielle kulturminner, noe som i dette tilfellet er godt dokumentert fra skriftlige kilder.

I vernevedtaket i Lomsdal-Visten nasjonalpark er det notert i Kongelig resolusjon: *«Styringsgruppa ser at synet på gjenreising av Lomsdalsgården er delt. Lomsdalsområdet har stor verdi for friluftslivet. Det ligger en åpen bygning i nærområdet. Styringsgruppa går derfor inn for at det kan oppføres et bygg åpent for allmenheten på grunnen til Lomsdalsgården»*

Kart: Gul markering er innmarka i Lomsdalen, Brønnøy

En viktig avklaring er forholdet mellom eierskap og drifting av bygget.

Før styret tar en beslutning i denne saken er det fornuftig å få en uttalelse fra rådgivende utvalg. Saken utredes og legges frem i neste møte.

NOTAT fra møte på Tosbotn den 30.8. 2024 om mulig gjenreising av våningshus på Lomsdalsgården.

Møtet var sammenkalt av leder for Velfjord historielag, Steinar Hansen.

Følgende var til stede:

Velfjord historielag v.
Steinar Hansen
Kåre M Lande
Elin Sveli
Tore Tveråmo.

HelgelandsKraft v.
Torkil Nersund
pluss

.....

Lomsdal Visten nasjonalpark v.
Bjørnar Aarstrand.

Jillen Njaarke reinbeitedistrikt v.
Ole Henrik Kappfjell
Per Anders Kappfjell.

Helgeland Museum avd. Brønnøy
Helle Estensen.

Brønnøy kommune.
Magnar Solbakk var påmeldt, men ble forhindret i å møte.

Brønnøy turlag hadde også fått informasjon og var invitert til møtet, men hadde ikke kommet med noen tilbakemelding.

Steinar Hansen redegjorde for Historielagets ønske om gjenreising av huset på Lomsdalsgården - for å synliggjøre århundrer med fast bosetting og kulturhistorie.
Et hus her i framtida ville også være til nytte for friluftsliv, for annen ferdsel og ulike formål.

Kåre M Lande hadde bedt Børgefjellaft komme med et pristilbud på et hus tilsvarende det siste våningshuset i Lomsdalen, og dette ble på 1.130.000 kr. I tillegg kommer utvendig bordkledning, frakt og arbeid på byggeplassen.

Bjørnar Aarstrand orienterte om vurderinger som var gjort i Nasjonalparken sine organer etter å ha blitt kjent med Historielagets forslag om gjenreising av hus i 2022.
I hovedsak var en positiv til dette initiativet, men ville avvente et klarsignal fra HelgelandsKraft som grunneier i området.

HelgelandsKraft har nå i e-post fra Torkil Nersund den 4.6. 2024, sagt at de støtter ei gjenreising av hus i Lomsdalen, slik Historielaget har foreslått.

Representantene for Reinbeitedistriktet så også positivt på at det igjen kunne bli hus i Lomsdalen, - forutsatt at dette får stå åpent og tilgjengelig ved behov.

Steinar Hansen foreslo at det nå ble opprettet et arbeidsutvalg som kunne jobbe videre med formalitetene som må være på plass for å kunne realisere et nytt bygg i Lomsdalen. Arbeidsutvalget må også se på om dette lar seg finansiere - og i såfall planlegge byggeprosessen og foreslå opplegg for videre bruk, tilsyn og vedlikehold for framtida. Formelt eierforhold må også avklares.

Det ble foreslått følgende personer til et slikt Arbeidsutvalg:

Tore Tveråmo - Historielaget.

Magnar Solbakk - Brønnøy kommune

Per Anders Kappfjell - Reinbeite-
Distriktet.

Bjørnar Aarstrand - Nasjonalparken

HelgelandsKraft kommer tilbake med å utpeke representant i Arbeidsutvalget.

Tore Tveråmo påtok seg å innkalle til første møte i Arbeidsutvalget.

Vertskap for dette møtet, HelgelandsKraft, påtok seg å komme med et referat til de som hadde deltatt.

Vi har foreløpig ikke fått møterefertatet - og jeg har skrevet dette notatet for å «holde styr» på egen hukommelse. - Sender det også videre til de andre møtedeltakerne som en orientering.

Velfjord den 22.9. 2024

Mvh
Steinar Hansen.

Arkivsaksnr: 2015/3399-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 10.09.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	21/24	11.10.2024

Utnevning av representanter til Lakselvvassdraget utmarkslag

Forvalters tilrådning

Ingen.

Bakgrunn

Miljødirektoratet er eiere av Laksmarka, gnr. 30, bnr. 1 i Vevelstad kommune. Eiendommen omfatter deler av den lakseførende strekningen i Lakselvvassdraget som i 2014 ble åpnet for fiske etter sjørret for første gang på flere år. Et utmarkslag for grunneiere i Lakselvvassdraget er etablert, og Miljødirektoratet er største grunneier (lengst elvestrekning) og er medlem i utmarkslaget. Etter brev og forespørsel fra Miljødirektoratet tilbake i 2015, så skriver Miljødirektoratet at de ikke har mulighet til å delta aktivt i arbeidet i utmarkslaget og nasjonalparkstyret har derfor blitt forespurt om å representere Miljødirektoratets interesser i Lakselvvassdraget Utmarkslag SA.

Saken var sist oppe til behandling i nasjonalparkstyret i 2020. Da ble Ken-Richard Hansen valgt som representant, med Anne Utsi som vara.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	22/24	11.10.2024

Organisering av arbeidsutvalg og delegering av myndighet

Forvalters tilrådning

Arbeidsutvalget avholder møter etter behov. Møtene kan avholdes på e-post, telefon eller som fysiske møter.

Arbeidsutvalget får myndighet til å behandle saker som omfattes av følgende punkter i verneforskriftene og naturmangfoldloven:

- Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve: § 3, punkt 2.3, bokstav a (uttak av ved til hytter og gammer i nasjonalparken) *og § 3, punkt 5.2 (organisert ferdsel m.m)*
- Dispensasjonssøknader om motorferdsel *og droner* som ikke omfattes av de ulike forskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, men må behandles etter naturmangfoldlovens § 48.
- *Skadefellingstillatelser etter naturmangfoldlovens § 48, i saker hvor Statsforvalteren har gitt slik dispensasjon.*
- *Oversending av saker om overtredelsesgebyr til Miljødirektoratet etter naturmangfoldloven § 74 med brudd på vilkår i dispensasjoner gitt av nasjonalparkstyret.*

Arbeidsutvalget kan også fungere som arbeidsgruppe i saker etter gitt mandat og gi enkle uttalelser på vegne av nasjonalparkstyret i tråd med vedtatt besøksstrategi.

Saker der avgjørelsen er av prinsipiell betydning bør behandles av nasjonalparkstyret. Dersom det er uenighet om vedtak skal saken oversendes nasjonalparkstyret for vedtak. Alternative vedtak skal framsettes skriftlig.

Alle vedtak fattet av arbeidsutvalget skal refereres på kommende møte i nasjonalparkstyret.

Bakgrunn og vurdering

Ifølge vedtektenes punkt 6.9 kan nasjonalparkstyret etablere arbeidsutvalg, og delegere myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene.

I sak ST 1/24 etablerte styret et arbeidsutvalg bestående av: Ken-Richard Hansen (leder), Tone Moby Røreng (nestleder) og Gun M. Utsi (medlem) for perioden 2024 – 2025.

Fram til nå har arbeidsutvalget behandlet saker om motorferdsel og vedhogst der nasjonalparkforvalter ikke har hatt delegert myndighet. Arbeidsutvalget har i praksis gjennomført e-postmøter. Sakene som har gått til arbeidsutvalget har stort sett ikke vært av prinsipiell karakter. Ofte er det saker der det «haster» for søker å få en avgjørelse.

Skadefelling: I 2022 behandlet styret flere saker om skadefelling (rovdyr) innenfor grensene til Lomsdal-Visten/Njaarke. Dette var i hovedsak vedtak som hastet og det ble derfor fremmet sak for styret som da delegerte denne myndigheten til arbeidsutvalget, ST 18/22 etter naturmangfoldlovens § 48. Denne legges nå til listen over delegeringer til Arbeidsutvalget.

Droner: Verneforskriften for Lomsdal-Visten nasjonalpark og for Strauman landskapsvernområde er fra 2009, og åpner ikke oppfor bruk av droner. Dette vil i utgangspunktet havne inn under § 3, punkt 7.2 (støy), hvor det ikke er gitt dispensasjonsmulighet direkte i forskriften. Nasjonalparkstyret har derfor behandlet dispensasjon for bruk av droner etter naturmangfoldlovens § 48. Dette er ofte saker hvor avklaring kan haste, og hvor nasjonalparkstyret gjennom flere behandlinger har etablert en praksis for utfallet. Det foreslås derfor at dette punktet delegeres til arbeidsutvalget.

Organisert ferdsel i nasjonalparken (som potensielt kan skade verneverdiene) krever tillatelse etter nasjonalparkens verneforskrift. Dette er også saker hvor en avgjørelse kan haste i forhold til arrangementer etc. og det foreslås derfor at slike behandlinger kan gjøres av arbeidsutvalget jfr. verneforskriftens § 3, punkt 5.2 etter nærmere retningslinjer gitt i forvaltningsplan.

Overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven ble innført av Miljødirektoratet i 2022. Nasjonalparkstyret Det er bare Miljødirektoratet som har myndighet til å gi overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. Overtredelsesgebyr regnes som straff og er en alternativ reaksjon til politianmeldelse. Nasjonalparkstyret kan i dag sende saker over til Miljødirektoratet for vurdering for overtredelsesgebyr, dette kan være saker som kan være «mindre alvorlige» eks brudd på vilkår satt i dispensasjoner, endringer på bygg (eks fasadeendringer), forsøpling (mindre omfang) osv.

Det er i tillegg en fordel om arbeidsutvalget kan fungere som arbeidsgruppe i mindre prosjekter etter nærmere instruks fra nasjonalparkstyret, og kunne komme med enkle uttalelser på vegne av nasjonalparkstyret. Dette er nyttig i for eksempel saker som berører besøksstrategi.

Når man bruker e-postmøter skal alle være enige i innstillinga. Dersom det er mindre endringsforslag kan styreleder samordne disse og komme med nytt vedtak. Det har tidligere blitt praktisert at arbeidsutvalget kun kan fatte vedtak i saker der alle er enige om vedtaket. Dette har vært gjort for å unngå at arbeidsutvalget fattet beslutninger i prinsipielle saker som styret skal avgjøre.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	23/24	11.10.2024

Delegering av myndighet til nasjonalparkforvalter

Forvalters tilrådning

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre/Njaarken vaarjelimmedajveraerie vedtar følgende delegasjonsreglement for nasjonalparkforvalter:

1. Nasjonalparkforvalter gis myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel. Det gjelder § 3 punkt 5.3 i verneforskrift for Strauman landskapsvernområde, § 3 punkt 6.3 i verneforskrift for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve, §7 punkt 6, 7, 11, 13 og 14 i verneforskrift for Sirijorda naturreservat, §7 punkt 5, 6, 9 og 10 i Stavasselve naturreservat.
2. Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
  - a. Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
  - b. Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
  - c. Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder.

Det skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle vedtak skal refereres til styret på første møte etter at vedtaket er fattet.

Bakgrunn

Nasjonalparkstyret har tidligere fattet vedtak om delegering av vedtak til nasjonalparkforvalter. Nasjonalparkstyret har nå fått nye vedtekter samt forvaltningsansvar for flere verneområder.

Vurdering av saken

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre/Njaarken vaarjelimmedajveraerie har i utgangspunktet relativt få saker. Likevel er et godt delegasjonsreglement viktig i framfor alt saker rundt motorferdsel for å få god flyt i saksbehandlingen og sikre en rask saksgang. Det foreslås derfor å vedta nytt delegasjonsreglement slik det er utformet i vedtektene fra 2024. Det foreslås å videreføre tidligere delegering som ble gitt av nasjonalparkstyret i 2020. Prinsipielle saker eller vanskelige saker bør fremdeles sendes til styret eller arbeidsutvalg for avklaring.

Arkivsaksnr: 2017/5491-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 03.10.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	24/24	11.10.2024

Rådgivende utvalg for Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve

Forvalters tilrådning

Det utnevnes nytt rådgivende utvalg med følgende sammensetning:

	Representant
1	Statskog SF
2	Grunneierne i Brønnøy
3	Grunneierne i Innervisten
4	Hytteieierne i Sørvassdalen
5	Visto grendeutvalg
6	Brurskanken turlag
7	DNT Sør Helgeland
8	Naturvernforbundet i Nordland
9	Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt
10	Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt
11	Saubeitenæringa
12	Helgeland reiseliv
13	Ressurs ytre strøk (Brønnøy og Vevelstad)
14	Ressurs indre strøk (Grane og Vefsn)
15	Sijti jarngje
16	Helgeland museum

Bakgrunn og vurdering

Etter gjennomgang av styrets vedtekter på styremøte i mai i år ønsket styret en gjennomgang av utvalget og framlagt en sak om rådgivende utvalg (RU).

Nasjonalparkstyrets vedtekter, punkt 6.8, sier at:

«Nasjonalpark-/verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer.

Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg»

RU har fram til nå hatt følgende sammensetning, 17 medlemmer:

Grunneierne i Brønnøy
Grunneiere i Visten
Statskog SF
Hytteieierne i Sørvassdalen
Brurskanken turlag
DNT Sør Helgeland
Naturvernforbundet i Nordland
Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt
Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt
Saubeitenæringa
Helgeland reiseliv
Brønnøy jeger- og fiskeforening
Vefsn jeger- og fiskeforening
Grane jeger- og fiskeforening
Vassbygda jeger- og fiskeforening
Sijti jarnge
Visto grendeutvalg

Det ble gjort en endring av RU i 2020 ST 7/20. Da ble friluftsrådene; Trollfjell og Helgeland friluftsråd tatt ut fra RU og lagt til administrativt, dette siden administrativt kontaktutvalg også inviteres til RUs møter. Fram til 2020 har det vært en representant for reindrifta. Nasjonalparken ligger i hovedsak i Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt, men en liten del er innenfor beiteområdet til Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt. Begge berørte reinbeitedistrikt ble da invitert inn. Det ble også invitert alle jeger- og fiskeorganisasjonene samt Visto grendeutvalg.

Det har vært relativ lav oppslutning rundt møtene i RU de siste årene. Forvalter sendte derfor ut en undersøkelse til medlemmene sommeren 2024, hvor det ble satt en tilbakemeldingsfrist. Undersøkelsen gikk på hvilke tilrettelegginger nasjonalparkstyret kan gjøre for medlemmene samt hvilke saker som er interessante for medlemmene.

Fra de totalt 17 representantene kom det inn 5 svar samt 2 tilbakemeldinger om representanter som ønsket seg ut av utvalget. I tillegg har forvalter fått innspill fra Helgeland museum som kunne tenkt seg inn i utvalget.

Nasjonalparkstyret har ikke tidligere stilt krav til hvilke demokratiske prosesser som ligger til grunn for valg av representanter til RU i de ulike lagene/organisasjonene. Dette har stort sett vært opp til det enkelte lag. Tidligere har også RU bestått av noen «frie representanter» som ikke hadde tilknytting til noe lag eller forening.

Det har vært lagt opp til et utvalgsmøte årlig og disse har i hovedsak vært lokalisert annethvert år på indre og ytre del av parken (Brønnøysund/Mosjøen) og det er naturlig at representanter som hører til området har møtt fysisk. Derfor har det også blitt lagt til rette for at representantene kan møte digitalt i tillegg til fysisk. I 2023 ble også medlemmene i RU invitert til middag sammen med nasjonalparkstyret i Brønnøysund.

På bakgrunn av overnevnte og undersøkelsen som er sendt ut ønsker forvalter å fremme et forslag til nytt RU, hvor det opprettes en plass for Helgeland Museum. De 4. jeger- og fiskeforeningene tas ut og erstattes av en «ressurs» representant for ytre (Brønnøy og Vevelstad)- og en for indre (Grane og Vefsn) deler av parken.

Arkivsaksnr: 2024/6915-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 03.10.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	25/24	11.10.2024

Nytt informasjonspunkt på E6, Svenningdal - Samarbeidsavtale mellom Grane nasjonalparkkommune, Lomsdal-Visten nasjonalpark og Børgefjell nasjonalpark

Vedlegg:

- 1 Samarbeidsavtale Laksvollen.docx

Forvalters tilrådning

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre tilslutter seg avtalen mellom Børgefjell nasjonalparkstyre og Grane nasjonalparkkommune om nytt informasjonspunkt på Laksvollen i Svenningdal.

Bakgrunn

Det vises til tidligere befaring og orienteringer til nasjonalparkstyret, senest orientering i sak ST 5/24 for nytt styre den 3. mai i år om nytt næringsområde, Laksvollen ved Trofors i Grane kommune.

Styret har søkt midler og satt av kr 80.000,- til samarbeidet inneværende år.

I forbindelse med etablering av ny E6 gjennom Svenningdal, Grane har Grane kommune lagt til rette for et næringsområde som vil bli et naturlig stoppested like sør for Trofors sentrum. Det er flere næringsaktører som har signalisert etablering og dette blir et viktig punkt for å treffe publikum.

Laksvollen ligger gunstig til for besøkende til Lomsdal-Visten nasjonalpark. Ved å krysse ny E6 vil en få en naturlig start på stien opp mot Stavassdalen, som er en av de mest besøkte innfallsportene til nasjonalparken.

Lomsdal-Visten og Børgefjell nasjonalparker fikk tidlig henvendelse fra kommunen om å delta i prosjektet, og det er allerede etablert et samarbeid med Miljødirektoratets merkevaregruppe for bruk av «merkevaren for Norges nasjonalparker».

Se prospektet som kommunen har laget av Laksvollen [her](#).

Bilde: Utsnitt av prospektet for Laksvollen i Grane

Vurdering

Det legges opp til en befaring av området og informasjon fra kommunen i møtet.

Vedlagte forslag til samarbeidsavtale er et trepartssamarbeid mellom Børgefjell nasjonalparkstyre og Grane nasjonalparkkommune og forplikter nasjonalparkene å bidra med midler til samarbeidet. Det er Grane kommune som skal drifte infrastrukturen i etterkant.

For anskaffelsene som er planlagt inneværende år er allerede finansieringen på plass. Anskaffelsene som er planlagt neste år (2025) forplikter nasjonalparkstyret seg til å søke om midlene i søknadsprosessen om tiltaksmidler for 2025.

Det foreslås at Lomsdal-Visten nasjonalpark tilslutter seg avtalen, slik den er vedlagt. I tillegg foreslås det at informasjonspunktet på Laksvollen legges inn som et tiltak i nasjonalparkens besøksstrategi. Dette kommer opp som egen sak.

Samarbeidsavtale mellom Grane kommune, Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre og Børgefjell nasjonalparkstyre om etablering av informasjonspunkter på Laksvollen i Grane kommune

Parter:

Grane kommune Industriveien 2 8682 Trofors Kontaktperson: Børge Steinmo Johnsen. Epost kontaktperson: borge.steinmo.johnsen@grane.kommune.no Org.nr: 940643112
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre v/nasjonalparkforvalter Bjørnar Aarstrand Postboks 1405 E-post: bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no Organisasjonsnummer: 974 764 687
Børgefjell nasjonalparkstyre v/nasjonalparkforvalter Tore Tødås Postboks 2600, 7434 Steinkjer Epost: tore.todas@statsforvalteren.no Organisasjonsnummer: 974 764 350

Det inngås følgende samarbeidsavtale mellom Grane kommune, Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Børgefjell nasjonalparkstyre:

- I samarbeidsprosjektet *informasjonspunkt nasjonalparker på Laksvollen*, med Grane kommune som prosjektansvarlig skal Grane kommune etablere og drifte informasjonspunktene.
- Utarbeidelse og vedlikehold av informasjonsmateriell (plakater) utføres av nasjonalparkstyrene.
- Grane kommune er ansvarlig for drift og vedlikehold av all annen infrastruktur på områdene (bord, benker, flaggstenger/flagg, aktivitetsapparater, søppel, renhold, grøntareal, parkering og andre elementer som etableres)
- Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Børgefjell nasjonalparkstyre anskaffer for egen regning 14 cortenståltavler til samlet kostnad på inntil kr. 274.000 (inkl. frakt)
- Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Børgefjell nasjonalparkstyre inngår avtale med Trollbinde as om utarbeidelse av plakater, kostnader dekkes av nasjonalparkstyrene med inntil kr. 100.000.
- Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Børgefjell nasjonalparkstyre søker finansiering av flagg og flaggstenger med inntil kr. 150.000 i 2025
- Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Børgefjell nasjonalparkstyre søker finansiering av 10 bord og benker med inntil kr. 400.000 i 2025.
- Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Børgefjell nasjonalparkstyre søker finansiering av buldreskulptur med inntil kr. 600.000 i 2025.

- Lomsdal Visten nasjonalparkstyre og Børgefjell nasjonalparkstyre søker finansiering av lyspunkt, belegningsstein og montering av informasjonstavler med inntil kr. 2.000.000 i 2025.

Underskrifter:

Avtale signeres digitalt ved bruk av Postens signeringstjenesten <https://signering.posten.no/>

Arkivsaksnr: 2024/7064-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 03.10.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	26/24	11.10.2024

Henvendelse fra Stavassdalens venner om eierskap og driftsansvar for bro i Stavassdalen.

Vedlagt: Henvendelse fra Stavassdalens venner

Forvalters tilrådning

Saken legges frem uten innstilling.

Henvendelsen

Stavassdalens venner har henvendt seg til nasjonalparkstyret vedrørende eierskap og drift av bru over Stavasselva fra parkeringsplass og til turstien mot Stavassgården.

Vedlagt ligger henvendelsen.

Stavassdalens venner ble stiftet i 2004 og drifter Stavassgården samt mye av infrastrukturen i nærområdet til gården og opp mot Stavvatnet.

På hjemmesiden til venneforeningen ligger også bilder fra [Stavassbrua](#).

Vurdering

Stavassdalen har status som innfallsport i Grane kommune til Lomsdal.Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmiedajve. Flere aktører har bidratt inn til at dette har blitt en god innfallsport, som er mye brukt av både lokalbefolkning og tilreisende. Med de nye tiltakene som Grane kommune legger til rette for både på «Laksvollen» og gjennom naturstien opp Gamle Stavassdalsveg er det forventet at besøkstallene vil øke. Dette henger også sammen med muligheten for å ta tog til Trofors og videre gå inn til Stavassdalen via Gamle Stavassveg.

Nasjonalparkstyret har i flere sammenhenger også bidratt med midler til anlegg som øker opplevelsen både i og utenfor verneområdet. Dette er også gjort i Stavassdalen med parkeringsplass, oppgradering av vei, utsiktspunkt og aktuelle bru over til Stavassdalsgården, hvor nasjonalparkstyret har bidratt med betydelig midler.

Nasjonalparkstyret mottok lignede henvendelse fra Grane næringsutvikling i 2023, som ble behandlet av nasjonalparkstyret i sak ST 35/23. Dette var da snakk om etablering av ei ny hengebru lengre ned i Stavassdalen, som kunne benyttes til en rundtur ut fra Gamle Stavassveg.

Utfallet av denne saken ble at styret ikke ønsket å påta seg eierskap og drift av denne hengebrua.

Vedtak: «Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre takker nei til henvendelsen fra Grane næringsutvikling om å ta på seg eierskap til ny bru over Stavasselva.»

I følge styrets vedtekter står det i punkt 3: «*Nasjonalparkstyret anses som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.*»

Nasjonalpark- og verneområdestyrene i Nordland har ikke eget organisasjonsnummer og er derfor i praksis regnet som samme juridiske enhet som Statsforvalteren i Nordland. Dette innebærer at et eierskap til et anlegg eller en installasjon i praksis også bør også godkjennes av Statsforvalteren i Nordland.

Nasjonalparkstyret søker årlige midler fra Miljødirektoratet til drift og investering. Kompetanse for drift av ei bru må eventuelt leies inn fra eksterne. Styrene har nå imidlertid blitt tildelt en pott med penger, såkalte «Frie midler». Lomsdal-Visten nasjonalpark fikk for 2024 tildelt kr 50.000,-. Disse midlene kan i utgangspunktet dekke opp for slike driftstiltak.

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre eier i dag et par anlegg. Bru over Gårdselva i Sørvassdalen, Vefsn og Utkikkspunkt på Nevernes, Brønnøy. Disse anleggene er vurdert som nødvendige for enten å komme seg inn i et område eller for opplevelsen av et område og er vurdert gjennom besøksstrategien for nasjonalparken.

Brua er viktig for helheten ved innfallsporten og for besøkende å ta seg inn mot Stavvantet og Sirijorda. I Vedlegg 8 til forvaltningsplanen, «Gjennomgående stier» er brua avmerket som infrastruktur. Denne brua er relativt nybygd, og det er ikke mulig for styret å stille krav til utforming og materialvalg slik en kunne gjort ved etablering av ei ny bru. Hvis styret velger å ta eierskapet overtar man brua slik den står i dag. Det kan også være en mulighet å skrive en avtale med Stavassdalens venner i forhold til bruk og drift.

Brua er allerede etablert og befinner seg utenfor vernet område, den berører ikke verneverdiene i nasjonalparken.

Søknad om at nasjonalparkforvaltningen i Lomsdal-Visten kan overta bru fra parkeringa i Stavassdalen over Stavassselva, samt bidra med to bord og fire benker.

Viser til samtale vedrørende bru ved parkeringa i Stavassdalen som Stavassdalen har tatt ansvar for å få bygd. Denne brua ble etablert for å lette tilgjengeligheten fra bilvegen og inn til Stavassgården. Prosjektet fikk støtte fra Helse- og rehabilitering for å gjøre området tilgjengelig med universell utforming. Sametinget bidro også for å sikre helårlig mulighet for å krysse elva for reindriften. Brua kan trafikkeres av snøscooter og firehjuling.

Stavassdalen er hovedinnfallsporten til Lomsdal-Visten nasjonalpark i Grane kommune. Brua og gangveien gjør at alle har mulighet til å komme seg frem til Stavassgården. Stedet er mye brukt både av lokalbefolkning og andre som leier gården.

Stavassgården driftes på dugnad og det er betydelig arbeid som er lagt ned for å gjøre området tilgjengelig og trivelig å bruke. Da dette nå er definert som hovedinnfallsporten til Lomsdal-Visten nasjonalpark forespør Stavassdalens venner nå om nasjonalparkforvaltningen kan overta eierskap og drift av denne viktige brua. Den er viktig for alle målgrupper som skal inn i området. Brua er i god stand, men malinga begynner å bli slitt og brua bør males.

I tillegg til overtagelse av brua er det også et ønske at nasjonalparkforvaltningen kan bidra med bord og benker ved parkeringsplassen, i samme stil med det som er plassert på utsiktspunktet ved Langvassåsen med bord og to benker. Det står i dag et trebord ved brua ved parkeringsplassen, men begge benkene er råtnet opp og kun rester av bordet står igjen. Det er det også ønskelig å ha bord og benker i vestenden av Stavassgården der bord og benk også er råtnet opp. Den profilen som er brukt med understell i cortenstål og benk/bordflater i malmfuru, som er i tråd med merkevaren har en mer solid og varig utførelse. Treverket kan fornyes mens understellet i cortenstål vil holde svært lenge. Det er et ønske at Stavassgården skal beholde sitt preg som et velstelt og innbydende område, og passe inn med merkevaren Norges nasjonalparker.

Det er Stavassdalens venner som sørger for vedlikehold og stell av Stavassgården med uteområde. Så langt har dette vært et populært og mye bruk besøksmål. sammen med Stavvatnet der Stavassdalens venner og Grane jeger og fiskeforening har satt opp et båthus med båt som er åpent for almen bruk ved Stavvatnet.

Denne søknaden er forankret i styret i Stavassdalens venner.

Vi håper på positiv behandling av søknaden .

Med hilsen

Ellen Schjølberg
41596490

Arkivsaksnr: 2024/7081-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 04.10.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	27/24	11.10.2024

Besøksforvaltning - Rullering av tiltaksplan i besøksstrategien for Njaarke/Lomsdal-Visten

Forvalters tilrådning

Tiltaksplan for besøksstrategi for Njaarke/Lomsdal-Visten nasjonalpark rulleres.

- Gjennomførte tiltak tas ut av tiltaksplanen. Disse settes opp i egen liste med status gjennomført som et vedlegg i besøksstrategien.
- Arbeidsutvalget settes ned som arbeidsgruppe for rulleringen av tiltaksplanen i besøksstrategien.
- Arbeidsutvalget legger frem forslag til rullert tiltaksplan for rådgivende utvalg i desember 2024.
- Saken tas opp til endeling behandling etter gjennomgang med RU.

Bakgrunn

I 2018 vedtok Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre besøksstrategi for Njaarken vaarjelimiedajve/Lomsdal-Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde.

Besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for verneområdet. Besøksstrategien er et vedlegg til forvaltningsplanen og vil bli rullert når forvaltningsplanen rulleres.

I påvente av revisjon av forvaltningsplanen har også revisjon av besøksstrategien blitt satt på vent. Tiltaksplanen i besøksstrategien kan og bør likevel rulleres jevnlig - helst årlig.

Etter 2019 er det ikke foretatt rullering av tiltaksplanen. Nasjonalparkstyret har ved anledning blitt oppdatert på status for de ulike tiltakene. Prioritering av tiltakene er i stor grad blitt styrt gjennom bestillingsdialogen som er en årlig aktivitet ift. innmelding av behov for midler. En del tiltak skal/må gjennomføres av andre aktører enn nasjonalparkforvaltningen, her er en da prisgitt disse aktørenes evne/vilje for å ta tak i disse tiltakene.

Status høst 2024 er at mange av tiltakene som nasjonalparkforvaltningen selv er ansvarlige for er gjennomført. Tilsvarende er noen av tiltakene til eksterne aktører i god prosess til å bli gjennomført.

På nasjonalparkens hjemmeside kan hele [besøksstrategien](#) leses.

Vurdering av saken

Forvalter går gjennom tiltakene som er satt opp i tiltaksplanen i besøksstrategien i møtet. Tiltak som er sjekket ut bør tas ut av tiltaksplanen og det bør lages ei liste med status gjennomførte prosjekter som vedlegg til besøksstrategien.

Før tiltaksplanen blir rullert foreslår forvalter at arbeidsutvalget settes ned som arbeidsgruppe og utarbeider et forslag, som legges frem for rådgivende utvalg i desember 2024. Saken legges frem for styret til endelig behandling etter gjennomgang i RU.

Tiltakene i planen vil også danne grunnlag for bestillingsdialogen og videre søknad om midler.

Arkivsaksnr: 2022/7279-0

Saksbehandler: Bjørnar Aarstrand

Dato: 04.10.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre	28/24	11.10.2024

Gjennomgang av tiltak og prosjekter 2024 - restmidler

Forvalters tilrådning

Styret tar gjennomgangen til orientering.

Restmidler fordeles prioriterte tiltak.

Bakgrunn

Etter bestillingsdialog og møte med rådgivende utvalg ble det vinteren 2023/24 søkt midler til:

Drift:

- Drift av nasjonalparkstyret
- Undersøkelse av havbunn i områder rundt skjeloppdrett, Visten- og Velfjord.
- Ny kartlegging av biologisk mangfold på Fjellgården i Vefsn, slåttemark.
- Forvaltningsplanarbeid

Investering:

- Div helikoptertransport
- Skjøtsel av kulturmark: Fjellgården, Vefsn
- Skjøtsel av kulturmark: Strompdal, Brønnøy
- Bekjempelse av fremmede arter
- Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
- Informasjon, jfr besøksstrategi, impl merkevare
- Rydding og vedlikehold av stier i samsvar med plan
- Sør-samisk tema, Stavassdalen
- Samarbeid på Laksvollen – Ny E6
- Utbedring trase ved Gåsvatnet.

- Avklaringer - bru over Velfjordskarelva
- Samarbeid med skolene
- Sikringstiltak bru over Titingselfva, Brønnøy

Nasjonalparkstyret har fordelt tiltaksmidler til ulike prosjekter i sak ST 11/24. Dette er gjort med bakgrunn i bestillingsdialog i 2023, tildeling og tilbakemelding fra Miljødirektoratet i 2024.

I behandlingen fra Miljødirektoratet ble ikke innvilget midler til samarbeid med skolene gjennom investeringsmidlene, det ble heller ikke innvilget midler gjennom driftsmidlene til hverken botanisk kartlegging på Fjellgården eller undersøkelser av havbunn i forbindelse med skjelloppdrett i Visten- og Velfjord.

I tillegg fikk nasjonalparkstyret tildelt kr 50.000,- i grunnstøtte, et beløp som var tiltenkt brukt på 15årsmarkering av nasjonalparkens vernestatus sammen med arrangement i Grane og Vefsn. Dette arrangementet ble ikke gjennomført.

Vurdering

Status pr. oktober 2024.

	Prosjekt	Status	Rest
1D	Driftsmidler styret	På gang	Ja
2D	Undersøkelse av havbunn	Gjennomført	
3D	Botaniske kartlegginger, Fjellgården	Gjennomført	ST 10/24
4D	Forvaltningsplan	Ikke i gang	Ja
5D*	Grunnstøtte (15. års jubileum ST 12/24)	Ikke i gang	Ja
1I	Div. helikoptertransport	På gang	Ja
2I	Skjøtsel av kulturmark: Fjellgården	Gjennomført	Nei
3I	Skjøtsel av kulturmark: Strompdal	Gjennomført	Nei
4I	Bekjempelse av fremmede arter	Gjennomført	(Nei)
5I	Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging.	På gang	Ja
6I	Informasjon, jfr besøksstrategi, impl merkevare	På gang	Nei
7I	Rydding og vedlikehold av stier i samsvar med plan	På gang	Ja
8I	Sør-samisk tema, Stavassdalen	På gang	Ja
9I	Samarbeid på Laksvollen – Ny E6	På gang	Nei
10I	Utbedring trase ved Gåsvatnet.	På gang	Ja
11I**	Avklaringer - bru over Velfjordskarelva	Sak til RU	Ja
12I	Samarbeid med skolene	Gjennomført	
13I	Sikringstiltak bru over Titingselfva, Brønnøy	Ikke igang	Ja

Tabellen viser oversikt og status på prosjekter. «D» markerer driftstiltak og «I» markerer investering (* 5D – grunnstøtte er mulig å fordele til andre tiltak. Forvalter foreslår at beløpet deles likt på kommunene Grane, Brønnøy, Vefsn og Vevelstad for formidling av nasjonalparken i skolene.

** 11I prosjektet krever ikke bruk av midler i år, men saken utredes og legges frem for rådgivende utvalg i desember 2024)

Forvalter legger frem en grundigere orientering om de ulike prosjektene i møtet den 11. oktober på Trofors.

ST 29/24 Eventuelt